

Handläggare: Ingrid Olsson
Telefon: 08-50833000

Till
Utbildningsnämnden
2012-09-27

2012-09-14

Tertialrapport 2 Utbildningsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar följande

1. Tertialrapport 2 2012 med delårsrapport per den 31 augusti godkänns. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Förändringar avseende indikatorer fastställs.
3. Verksamhetsstödet ersättningsnivåer minskar med 25 procent för fjärde kvartalet 2012.
4. Det socioekonomiska anslaget minskas med 55 mnkr, att fördela på samtliga huvudmän.
5. En omfördelning inom budget för egenregi av 30 mnkr godkänns. Medlen förs från lokalkostnader och fördelas till skolor utifrån socioekonomisk nyckel.
6. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att se över systemet för verksamhetsstöd inom grundskola och gymnasieskola och redovisa översynen så snart som möjligt.
7. Nämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner föreslagen budgetjustering med totalt 13,5 mnkr varav 3,5 mnkr avseende lokaler för fristående förskola med hög hyra samt 10 mnkr avseende en fortsatt satsning på att erbjuda läsplattor i undervisning, se bilaga 2.
8. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 75,0 mnkr i stimulansbidrag för fristående utförarens utbyggnad av förskolelokaler, se bilaga 2.
9. Förslag till omslutningsförändringar motsvarande totalt 43,4 mnkr godkänns, se bilaga 2.
10. Nämnden ansöker om budgetjustering med 7 mnkr av kommunfullmäktiges reserverade medel för verksamhetsutveckling med it i eget kapital, till delfinansiering avseende upphandlingsarbetet med Skolplattform Stockholm.
11. Omedelbar justering.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Johanna Engman
Biträdande utbildningsdirektör
Chef tillhandahållaravdelningen

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Marie-Louise Hammer-Åberg
Gymnasiedirektör

Astrid Norderfeldt
Chef personalavdelningen

Per Thorslund
Chef administrativa avdelningen

Elisabeth Barö-Dérantz
Chef uppdragsavdelningen

Gunilla Larsson
Stabschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen har i uppdrag att löpande följa utfallet av stadens verksamheter. Nämnden ska i tertialrapporterna redogöra för uppnådda resultat och analysera eventuella avvikelser för verksamhet och ekonomi jämfört med verksamhetsplanen och de förväntade resultaten. Tertialrapporten avser prognos på ekonomiskt utfall och måluppfyllelsen utifrån verksamhetsplan 2012 med mål, indikatorer och aktiviteter. Redogörelsen i tertialrapporten fokuserar på avvikelserrapportering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom tillhandahållaravdelningen i samarbete med ledningsstaben och övriga avdelningar inom förvaltningen.

Bilagor

1. Antal barn och elever
2. Obligatoriska bilagor
3. Anslagsenheter
4. Bokslutsbilagor
5. Operationell leasing
6. Nyckeltal pedagogisk verksamhet 2011

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
Telefon 08-50833000
registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

Sammanfattande analys

Utbildningsnämndens verksamhet bedrivs i enlighet med verksamhetsplanen och de däri angivna uppdragen och aktiviteterna genomförs i huvudsak som planerat.

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå angivna mål under KF:s inriktningsmål 1 och 3. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök respektive Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva. Målen under 2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras uppnås delvis. Till detta är huvuddelen av utbildningsnämndens mål och indikatorer anknutna. Årsmålen för indikatorer är satta utifrån höga ambitioner och uppnås i de flesta fall inte helt.

Betygsresultaten i grundskolans årskurs 9 har överlag försämrats det senaste året, jämfört med resultaten för 2011, då bättre resultat än någonsin redovisades i grundskolan. För de nationella proven är utvecklingen positiv.

För gymnasieskolan har resultaten jämfört med år 2011 förbättrats avseende de flesta betygsindikatorerna. Årsmål för indikatorer har dock inte nåtts i samtliga fall.

Utfallen visar stora variationer mellan skolorna, såväl när det gäller grundskola som gymnasieskola. Förvaltningen kommer att i samband med verksamhetsberättelsen presentera fördjupade analyser av flera områden relaterade till skolornas resultat.

I årets brukarundersökningar visar en jämförelse att föräldrar med barn i fristående verksamheter än mer nöjda än föräldrar med barn i kommunala förskolor. En motsvarande jämförelse mellan elever och föräldrar i fristående och kommunala grundskolor visar att nöjdheten är högre i fristående skolor i årskurs 2 och 8, medan det motsatta gäller för elever i årskurs 5. Elever i fristående gymnasieskolor är fortsatt något nöjdare i fler frågor än elever i de kommunala skolorna. Skillnaderna har dock minskat och eleverna i de kommunala gymnasieskolorna är generellt sett nöjdare 2012 än de var 2011.

Under det första halvåret 2012 har totalt 109 tillsynsinspektioner genomförts och utifrån dessa har förvaltningen utdelat 162 förelägganden och 182 anmärkningar. 13 förskolor och 9 anordnare av pedagogisk omsorg fick inga förelägganden eller anmärkningar.

Förvaltningen har startat ett strategiskt arbete för att på sikt kunna säkra den framtida kompetensen inom skolan. Arbetet fokuserar på att öka läraryrkets attraktivitet, att attrahera redan utbildade lärare och skolledare till staden, insatser för att anställda lärare ska ha rätt kompetens samt insatser för att behålla redan anställda lärare.

Arbetet för att utveckla skolans arbetsorganisation har intensifierats i syfte att säkerställa att resurser används på ett systematiskt och effektivt sätt. Den centrala förvaltningsorganisationen justeras under hösten för att i högre grad renodla tillhandahållar- och egenregifunktioner, förstärka förvaltningsledningen, förstärka

Tertialrapport Nämnd

ledningen av egenregin, underlätta samverkan mellan kärn- och stödverksamheter samt förstärka ledning och administration på skolorna.

Sjukfrånvaron till och med augusti uppgår till 4,5 procent. Förvaltningen bedömer att årsmålet om 4,1 procent inte kommer att kunna uppnås, trots insatser.

Utbildningsnämnden prognostiserar efter resultatdispositioner ett utfall i enlighet med budget. Fler inskrivna barn och elever i verksamheterna jämfört med budget innebär prestationsökningar om totalt 334,6 mnkr.

Ökade kostnader för verksamhetsstöd medför att förvaltningen föreslås få i uppdrag att genomföra en översyn av systemet för verksamhetsstöd inom grundskola och gymnasieskola och redovisa översynen så snart som möjligt.

Komplettering av årsmål på indikator

I samband med tertialrapport 1 skulle målvärde ha angivits för den nya indikatorn Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid. För att undersöka intresset för heltidsanställning bland samtliga deltidsanställda med tillsvidareanställning inom förvaltningen genomfördes en enkät. Sammanställningen av svaren var inte klar i samband med tertialrapport 1. Se vidare under avsnitt 2.4. Förvaltningen föreslår nu att utbildningsnämnden fastställer ett årsmål för 2012.

- Utbildningsnämndens årsmål för indikatorn Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid föreslås till 15 procent.

Läsanvisning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

I tertialrapporter ska kortfattat redovisas hur och i vilken mån nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Under kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde rapporteras en prognos för helåret genom ”uppfylls inte/uppfylls delvis/uppfylls helt”. Vid annan prognos än ”uppfylls helt” ska orsaken till avvikelsen kommenteras.

Nämnden ska sammanfattningsvis lämna en rapport om hur långt nämnden kommit i sitt bidrag till att respektive mål uppnås. Vid avvikelser ska nämnden rapportera vilka aktiviteter som nämnden vidtar för att uppfylla målen.

Nämndens mål

Nämndmålen konkretiserar fullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. I rapporten lämnas prognos för helåret genom ”uppfylls inte/uppfylls delvis/uppfylls helt”. Vid annan prognos än ”uppfylls helt” ska orsaken till avvikelsen kommenteras.

Kommunfullmäktiges och nämndens indikatorer

Tertialrapport Nämnd

I rapporten redovisas slutligt utfall för flertalet indikatorer som avser skolornas kunskapsresultat och utfall av brukarundersökningarna. Måluppfyllelse i förhållande till det för indikatorn beslutade årsmålet anges genom röd kvadrat (uppfylls inte)/gul romb (uppfylls delvis)/grön cirkel (uppfylls helt). För några indikatorer anges utfall hittills under året samt prognos för utfallet för helåret. För övriga indikatorer, där utfallet ska mätas förs efter årets utgång, anges enbart prognos för året.

Prognos lämnas för indikatorer genom bedömningarna ”uppfylls inte/uppfylls delvis/uppfylls helt”. Vid avvikelse mellan beslutat årsmål och prognos ska indikatorn kommenteras.

Kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter

Aktiviteter beskriver vad nämnden bland annat ska utföra för att nå fullmäktiges mål. Endast avvikelse gällande startdatum, slutdatum och genomförande rapporteras.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Utbildningsnämnden bidrar i hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. De fem tillhörande målen för verksamhetsområdet bedöms uppfyllas helt under året, bland annat genom att verksamhet upphandlas i konkurrens, genom insatser för att höja utbildningsnivån bland stadens invånare samt genom att verka för att andelen 20-åringar med slutförd gymnasieutbildning ökar.

Internationell utbildning på grundskolenivå har startats från och med höstterminen 2012. Elevantalet uppgår för närvarande till cirka 130 elever.

Staden erbjuder attraktiva yrkesutbildningar och gymnasial lärlingsutbildning finns på de nationella yrkesprogram i stadens kommunala gymnasieskolor, där uppgörelse med yrkesbranschen nåtts.

Det bedrivs på skolnivå ett mångfacetterat miljöarbete. Som en del i förvaltningens miljöarbete har under vårterminen 2012 grundskolornas miljöarbete kartlagts. Centrala utvecklingsområden har identifierats, i relation till miljöprogrammets delmål.

Även inom gymnasieskolorna bedrivs ett varierat och ambitiöst miljöarbete. I flera skolor har effektiva energibesparande åtgärder genomförts genom bland annat justering av värme- och fläktssystem. Skolor har också effektiviserat sin avfallshantering med sortering och återvinning.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

Arbetet pågår i huvudsak i enlighet med nämndens verksamhetsplan för 2012. Viss avvikelse finns när det gäller upphandling av ramavtal för skolstöd där planerad avtalsstart flyttats fram till den 1 januari 2013.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)			35 %	35 %	2012
 Uppfylls helt					

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

NÄMNDMÅL:**1.1.1 Utbildningsnämnden bidrar till att höja utbildningsnivån bland stadens invånare**

 Uppfylls helt

Internationell skola

En viktig faktor när företag/organisationer väljer att etablera sig på en ort är tillgången på utbildning av hög kvalitet för medarbetarnas barn och ungdomar. Nyckelpersoner som rekryteras från hela världen och som kommer att stanna i Sverige under en begränsad tid efterfrågar internationell utbildning på grundskole- och gymnasial nivå för sina barn. Internationell utbildning på grundskolenivå; Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP), har startats höstterminen 2012. Elevantalet uppgår för närvarande till cirka 130 elever.

Yrkesutbildning/gymnasial lärlingsutbildning.

Staden erbjuder attraktiva yrkesutbildningar som genom lokala och regionala programråd samverkar med respektive yrkesbransch. Informationen om yrkesutbildning i gymnasieskolan har förtydligats så att det tydligt framgår att eleverna på yrkesprogram har rätt att erhålla grundläggande högskolebehörighet. Gymnasial lärlingsutbildning erbjuds på de nationella yrkesprogram i stadens kommunala gymnasieskolor, där uppgörelse med yrkesbranschen nåtts; Bygg- och anläggningsprogrammet, Handels- och administrationsprogrammet, Hotell och turismprogrammet, Restaurang- och livsmedelsprogrammet, Fordons- och transportprogrammet, Barn- och fritidsprogrammet samt Vård- och omsorgsprogrammet.

NÄMNDMÅL:**1.1.2 Utbildningsnämnden upphandlar flera delar av verksamheten i konkurrens**

 Uppfylls helt

Aktivitetsplan för upphandling 2012

Arbetet med de uppdrag som ligger i nämndens aktivitetsplan 2012 (bilaga i verksamhetsplanen) fortlöper i huvudsak enligt plan. Viss avvikelse finns när det gäller upphandling av ramavtal för skolstöd där tidsplanen har förskjutits något och planerad avtalsstart är den 1 januari 2013.

Ramavtal för bemanningstjänster till de pedagogiska verksamheterna har tecknats med antagna leverantörer och ramavtalet har trätt ikraft som planerat den 1 augusti 2012.

Arbetet med att stödja verksamheterna när det gäller inköp, upphandling och avtalsförvaltning har fortsatt. Under våren har fem workshoppar hållits om uppföljning av lokalvårdsavtal. Grundutbildning i upphandling kommer att genomföras i september och erbjudas intendenterna/skolsekreterarna och andra som är ansvariga för inköp med mera. Regelbunden information till stadens skolor har skett för att informera om aktuella upphandlings- och inköpsfrågor.

Projektet Skolplattform Stockholm

Samtliga avtal för de pedagogiska och elevadministrativa systemen, Hanna, BoSko, Fronter och Stockholms Skolwebb löper ut 2013/2014. Ett upphandlingsarbete har inletts. Projektets tidsplan för fas 1 (identifiering av arbetsprocesser, rutiner och utredning av vilka krav som ska ställas på nya system och tjänster) har förändrats. Förfrågningsunderlaget planeras att skickas ut i början av 2013.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Uppfylls helt

Lördagsskola och sommarskola

För att öka möjligheten för elever att genomföra sina gymnasiestudier och få ett slutbetyg/examen inom 3 år genomfördes under våren 2012 ett försök med lördagsskola. Thorildsplans gymnasium var värdskola och av den utvärdering som genomförts framgår att 317 elever var anmälda och att 85 godkända betyg/omdömen på kurser sattes. Om detta innebär att färre elever behöver gå ett 4:e gymnasieår för att få slutbetyg får senare analyser utvisa. Den sommarskola som sedan flera år arrangeras på Thorildsplans gymnasium, Blackebergs gymnasium och Ross Tensta gymnasium är också en satsning som förväntas ge fler elever möjlighet att få slutbetyg och behörighet till högskola inom 3 år.

I övrigt inom detta område hänvisas till redovisningar under mål 2.2 *Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas* för analyser och kommentarer till utbildningsresultat.

Projektet "Anställ kompetensen"

Inom länsstyrelsens projekt "Anställ kompetensen" har förvaltningen i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och Stockholms universitet startat SIFA (intensivsvenska för akademiker). Under året har fyra utbildningsdagar genomförts för ca 100 invandrade pedagoger som kompletterar sin utbildning till en svensk lärarexamen. Utbildningen består av information om skolsystemet i Sverige och Stockholms stad samt skolans inre arbete. Under hösten planeras ytterligare utbildningar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)			70 st	öka	2012
	☒				

Kommentar:

70 personer har erbjudits sommarjobb inom förvaltningen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

NÄMNDMÅL:

1.2.1 Utbildningsnämnden ska verka för att andelen 20-åringar med slutförd gymnasieutbildning ökar

Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

1.2.2 Genom att erbjuda olika utbildnings- och praktikplatser bidrar utbildningsnämnden till att fler personer kan bli anställningsbara

Uppfylls helt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Uppfylls helt

Nämndens verksamheter medverkar till att stadens livsmiljö ska vara hållbar.

Som en del i förvaltningens miljöarbete gjordes under vårterminen 2012 en kartläggning av grundskolornas miljöarbete. Kartläggningen visade att det på skolnivå bedrivs ett mångfacetterat miljöarbete, som är kopplat till indikatorerna i verksamhetsplanen och stadens miljöprogram.

Kartläggningen och den analys som genomförts har identifierat centrala utvecklingsområden, i relation till miljöprogrammets delmål. Områdena är:

- Giftfria varor och byggnader
- Hållbar energianvändning
- Miljöeffektiv avfallshantering

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

- Sund inomhusmiljö

Även inom gymnasieskolorna bedrivs ett varierat och ambitiöst miljöarbete. Bland åtgärderna kan nämnas att SISAB i flera skolor genomfört effektiva energibesparande åtgärder genom bland annat justering av värme- och fläktsystem. Skolor har också effektiviserat sin avfallshantering med sortering och återvinning och minskat sin miljöpåverkan genom ökat inslag av vegetarisk mat. Några skolor har i sitt arbete med att utveckla sitt varumärke gjort hållbar utveckling till en viktig profilfråga. En detaljerad inventering av skolornas arbete pågår. Analys av inventeringen kommer att ligga till grund för förslag till åtgärder i verksamhetsplan för 2013.

Stöd till skolornas arbete med energiförbrukning

Arbetet med att minska energianvändningen fortsätter genom uppföljning på skolnivå. En rutin ska tas fram som säkrar att arbetet fortsätter när SISAB genom det nya ramavtalet tar ansvar för elabonnemangen.

Implementering av riktlinjer för kost/skolmåltider i grundskolan

En person per skolkök, totalt 130 personer, har genomgått en heldagsutbildning om de riktlinjer för kost/skolmåltid som utbildningsnämnden fastställde under våren 2012. Information har även genomförts till elevhälsans personal, ca 200 personer. Skolledare från samtliga skolor har erbjudits information kring gällande lagstiftning, och hittills har ca 50 personer från 45 kommunala grundskolor deltagit i informationen.

Ökad medvetenhet kring ekologiska produkter

Förvaltningen har medverkat som kravställare i serviceförvaltningens arbete med att ta fram förfrågningsunderlag med syfte att i kommande avtal om livsmedelsinköp öka utbudet av ekologiska produkter. Nuvarande avtal gäller till och med den 31 oktober 2012. I samband med utbildning/information om riktlinjerna för kost/skolmåltider har information också lämnats kring ekologiska livsmedel.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel dubbdäck Uppfylls helt			0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2012
 Andel elbilar Uppfylls helt			8 %	5 %	2012
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	83,33 %	83,3 %	100 %	100 %	Aug 2012

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Totalt finns inom nämndens ansvarsområde 12 bilar varav 10 är miljöbilar.

 Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	59,52 %	75 %	85 %	tas fram av nämnden/styrelsen	Halvår 1 2012
 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår			100 %	80 %	2012
 Uppfylls helt					
 Elanvändning per kvadratmeter			63,3 kwh/kvm	35 kWh	2012
 Uppfylls helt					

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

1.3.1 Utbildningsnämnden bidrar aktivt till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

Utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen samverkar för att underlätta kontakterna och öka samarbetet mellan skolan och kulturlivet. Målet är att eleverna ska få möjlighet att ta del av och aktivt medverka i kulturaktiviteter. Detta ska även bidra till en ökad måluppfyllelse i relation till läroplanens mål.

Utifrån stadens vision 2030, stadens kulturplan ”Kultur i ögonhöjd” och uppdrag i stadens budget finns ett strukturerat samarbete mellan kulturförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen.

Webbplatsen Kulan finns som mötesplats för skola och kulturliv och webbplatsen förs in i ordinarie verksamhet på Pedagog Stockholm från och med september 2012.

Förvaltningen beviljades 8,5 mnkr för Skapande skola från Kulturrådet 2012. Sammanlagt har 109 skolor beviljats medel för att arbeta med Skapande skola under läsåret 2012/2013.

Som en del av stadens läs- och språksatsning har utbildningsförvaltningen i samarbete med Stockholms stadsbibliotek, Stiftelsen Skansen och ALMA (Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne) anordnat tävlingen En bok i världsklass. Den vänder sig till stadens alla grundskolor, åk F-6, och syftet är att locka till läsning av barnboks litteratur från olika delar av världen. Läsåret 2011/2012 deltog 152 klasser från 50 kommunala grundskolor från samtliga stadsdelsområden i staden.

Strindbergsåret

I september lanseras webbplatsen *Ett halvt ark papper* som är utbildningsförvaltningens bidrag till stadens och nationens firande av August Strindberg. Målet med webbplatsen är att skapa en gemensam upplevelse för stadens elever där novellen *Ett halvt ark papper* och Strindbergsårets tema, *Tänk själv*, samspelar.

Här kan stadens elever läsa eller lyssna på *Ett halvt ark papper* på många av de modersmål som eleverna Stockholms skolor har. Novellen kompletteras med pedagogiska planeringar för olika åldrar. Webbplatsen kommer också att leva kvar som lärresurs även efter Strindbergsårets slut, inom ramen för Stockholmskällans tema författare i Stockholm.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:

1.6.1 Utbildningsnämnden ger eleverna möjlighet att uppleva kultur och delta i idrottslivet

Uppfylls helt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

 Uppfylls helt

Strategier, riktlinjer och stödmaterial är framtagna för arbetet med att förebygga hot och grövre våld samt bränder i stadens skolor. Implementeringsarbetet mot stadens skolor kommer att påbörjas under hösten.

Den centrala krisledningen kommer att genomföra en övning under hösten.

Utbildnings- och informationsinsatser riktade till rektorer, intendenten och riskansvariga vid skolorna om stadens skaderapporteringssystem, RISK, har genomförts i samverkan med S:t Erik Försäkring.

Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) ska följas upp och utvecklas. S:t Erik Försäkring driver ett projekt genom vilket det årligen av riskingenjörer genomförs besiktningar på cirka 20 av stadens skolor. Anläggningsägare och brukare får dokumentation om brister som ska åtgärdas.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd			100 %	100 %	2012
 avser att förebygga eller minimera under året					
 Uppfylls helt					

Kommentar:

Förvaltningen arbetar med tre prioriterade incidenttyper; hot och våld, brand och skadegörelse.

Antal krisledningsövningar			1 st	46 st	2012
 i nämnd/bolag på ledningsnivå					
 Uppfylls helt					

NÄMNDMÅL:
1.7.1 Utbildningsnämnden bidrar till en säker och trygg verksamhet.

 Uppfylls helt

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Till detta mål är huvuddelen av utbildningsnämndens mål och indikatorer anknutna. Av de tre tillhörande målen för verksamhetsområdet bedöms två uppfyllas helt under året och ett uppfylls delvis. Årsmålen för indikatorer är satta utifrån höga ambitioner och uppnås i de flesta fall inte helt.

I årets brukarundersökningar visar en jämförelse att föräldrar med barn i fristående verksamheter än mer nöjda än föräldrar med barn i kommunala förskolor. En motsvarande jämförelse mellan elever och föräldrar i fristående och kommunala grundskolor visar att nöjdheten är högre i fristående skolor i årskurs 2 och 8, medan det motsatta gäller för elever i årskurs 5. Elever i fristående gymnasieskolor är fortsatt något nöjdare i fler frågor än elever i de kommunala skolorna. Skillnaderna har dock minskat och eleverna i de kommunala gymnasieskolorna är generellt sett nöjdare 2012 än de var 2011.

Under det första halvåret 2012 har totalt 109 tillsynsinspektioner genomförts och utifrån dessa har förvaltningen utdelat 162 förelägganden och 182 anmärkningar. 13 förskolor och 9 anordnare av pedagogisk omsorg fick inga förelägganden eller anmärkningar.

Betygsresultaten i grundskolans årskurs 9 har överlag försämrats något det senaste året, jämfört med resultaten för 2011, då bättre resultat än någonsin redovisades i grundskolan. För de nationella proven är utvecklingen positiv.

För gymnasieskolan har resultaten jämfört med år 2011 förbättrats avseende de flesta betygsindikatorerna.

Utfallen visar stora variationer mellan skolorna, såväl när det gäller grundskola som gymnasieskola. Förvaltningen kommer att i samband med verksamhetsberättelsen presentera fördjupade analyser av flera områden relaterade till skolornas resultat.

Förvaltningen har startat ett strategiskt arbete för att på sikt kunna säkra den framtida kompetensen inom skolan. Arbetet fokuserar på att öka läraryrkets attraktivitet, att attrahera redan utbildade lärare och skolledare till staden, insatser för att anställda lärare ska ha rätt kompetens samt insatser för att behålla redan anställda lärare.

Arbetet för att utveckla skolans arbetsorganisation har intensifierats i syfte att säkerställa att resurser används på ett systematiskt och effektivt sätt.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald**

 Uppfylls helt

Elevströmmar

Tertialrapport Nämnd

Under 2006 till 2007 genomförde USK AB, nuvarande Sweco Eurofutures, på utbildningsnämndens uppdrag, en studie av elevströmmarna mellan stadsdelsnämndsområden och skolor. Syftet var att över tid studera hur eleverna rör sig mellan skolor under sina år i grundskolan, samt om och hur den socioekonomiska bakgrunden påverkar valet av skola. En slutsats var att det fria skolvalet hade lett till en ökad rörlighet bland elever. Pendlingen bland elever med utländsk bakgrund från ytterstad till innerstad ökade och elever med utländsk bakgrund valde oftare en annan skola än skolpliktsbevakningsskolan.

Sweco har nu genomfört en förnyad studie där även elevens slutförhållande relateras till elevens skolval. I denna studie analyseras tre elevkohorter, vilka slutförde sin skolgång under åren 2009–2011. Eleverna har följts genom hela skolgången från förskoleklass till årskurs 9. Pendling i rapporten definieras som att en elev går i skolan utanför det stadsdelsnämndsområde där man bor. Hösten 2011 gick 23 procent av eleverna i Stockholms stad i en skola i ett annat stadsdelsnämndsområde än det som de bor i. Andelen pendlare har varit konstant sedan 2006.

En generell slutsats som kan dras är att elever i områden/skolor med goda socioekonomiska förutsättningar (innerstaden och Bromma) inte pendlar i någon större utsträckning, medan elever från områden/skolor med sämre socioekonomiska förutsättningar pendlar i större omfattning. Inpendlingen är störst till områden/skolor där det finns goda socioekonomiska förutsättningar, i första hand till skolor i innerstaden. Eleverna väljer vanligtvis en skola i det område i innerstaden som ligger närmast det egna, till exempel en elev som bor på Järvafältet pendlar vanligtvis till en skola på Kungsholmen.

De elevgrupper som pendlar i störst omfattning är elever med utländsk bakgrund, flickor och elever med lågutbildade vårdnadshavare.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola			85 %	85 %	2012
					
	Uppfylls helt				

NÄMNDMÅL:

2.1.1 Utbildningsnämnden ger goda förutsättningar för vårdnadshavares och elevers val av förskola och skola.

 Uppfylls helt

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

Brukarundersökningar

Under våren 2012 har stadsledningskontoret i samarbete med utbildningsförvaltningen genomfört brukarundersökningar inom förskola, grundskola och gymnasieskola, oavsett huvudman. Alla föräldrar med barn inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg har fått besvara en brukarenkät. Inom grundskolan riktades enkäterna till elever och föräldrar i förskoleklass, årskurs 2, 5 och 8, fritidshem och grundsärskola och inom gymnasieskolan elever i årskurs 2 och samtliga elever i gymnasiesärskolan.

En jämförelse av resultaten mellan föräldrar med barn i fristående förskolor respektive kommunala förskolor visar att föräldrar med barn i fristående verksamheter än mer nöjda än föräldrar med barn i kommunala förskolor.

En motsvarande jämförelse mellan elever och föräldrar i fristående och kommunala grundskolor visar på ett splittrat mönster, nöjdheten är högre i fristående skolor i årskurs 2 och 8, medan det motsatta gäller för elever i årskurs 5.

Elever i fristående gymnasieskolor är fortsatt något nöjdare i fler frågor än elever i de kommunala skolorna. Skillnaderna har dock minskat, och för några frågor har de kommunala skolorna nu bättre resultat än de fristående. Som exempel kan nämnas elevernas nöjdhet när det gäller lärares kunnighet, elevernas inflytande samt helhetsomdömena. När det gäller kontakter med arbetslivet har de fristående skolorna fortfarande fler nöjda elever och där har skillnaden ökat. Eleverna i de kommunala gymnasieskolorna är generellt sett nöjdare 2012 än de var 2011.

Svarsfrekvensen är väsentligt bättre på de kommunala skolorna, vilket eventuellt kan ha betydelse för tolkningen av resultaten.

NÄMNDMÅL:

2.1.2 Utbildningsnämnden verkar för att alla barn och elever erbjuds verksamheter av god kvalitet oavsett anordnare

 Uppfylls helt

Stöd i utveckling av systematisk uppföljning och utvärdering av förskoleverksamheten

Utbildningsförvaltningen har erbjudit fristående förskolor föreläsningar om de kommunala förskolornas nya indikator för bedömning av verksamhetens kvalitet och utvecklingsbehov. Cirka 300 medarbetare och chefer från 110 fristående förskolor har under våren deltagit i 6 föreläsningar om detta verktyg för självbedömning. De fristående förskolorna som prövat verktyget och själva genomfört en bedömning av sin kvalitet utifrån verktyget har även erbjudits att delta i två workshops för att reflektera över sina erfarenheter och problemställningar. Stöd i lokalt kvalitetsarbete har under våren även erbjudits på finska på de finska fristående förskolorna.

Samtliga medarbetare inom den kommunala förskoleverksamheten i tre stadsdelsnämndsområden ingår i en mål- och resultatstyrningsprocess, med stöd från utbildningsförvaltningen. Syftet är att skapa förutsättningar för att bedöma i vilken mån verksamheterna når förväntade resultat och samtidigt utvecklar sin professionalitet gällande förmågan att bemöta barn i deras lärande och utveckling. Utvecklingsarbetet pågår på fyra nivåer och inkluderar alla arbetslag i respektive stadsdelsnämndsområde.

Tillsyn av fristående förskoleverksamhet

Under det första halvåret 2012 har totalt 109 tillsynsinspektioner genomförts fördelat på 70 tillsynsinspektioner av fristående förskolor, 38 tillsynsinspektioner av pedagogisk omsorg och en tillsynsinspektion av fristående fritidshem. Utifrån dessa tillsynsinspektioner har förvaltningen utdelat 162 förelägganden och 182 anmärkningar. 13 förskolor och 9 anordnare av pedagogisk omsorg fick inga förelägganden eller anmärkningar.

Tabell 1: Resultat av tillsyn av fristående förskoleverksamhet m.m. första halvåret 2012

Verksamhetstyp	Fristående förskola	Övrig pedagogisk omsorg och fritidshem	Total (st)
Antal förelägganden	124	38	162
Antal anmärkningar	138	44	182

Den vanligaste orsaken till *föreläggande* är att huvudmannen inte genomfört en korrekt registerkontroll av sin personal. Andra ofta förekommande orsaker är brister inom ledningsorganisationen, otillräckligt antal eller avsaknad av förskollärare samt brister i barnsäkerheten.

Den oftast förekommande anledningen till *anmärkning* är att verksamheten inte genomfört/tillskapat ett adekvat systematiskt kvalitetsarbete. Andra ofta förekommande orsaker till anmärkning är brister i barnsäkerheten, i ledningsorganisationen samt i arbetet med barnens modersmålsutveckling.

Synpunkter och klagomål

Fristående förskola, pedagogisk omsorg och friliggande fritidshem
Hanteringen av synpunkter och klagomål ingår i utbildningsförvaltningens arbete med tillsyn av fristående förskolor, fristående pedagogisk omsorg och fristående friliggande fritidshem. Under 2012 har förvaltningen hittills tagit emot 76 klagomål. Av de klagomål som inkommit är fem riktade mot fristående pedagogisk omsorg och de övriga mot fristående förskolor.

Vanligen omfattar ett klagomål flera olika områden. De områden som de samlade klagomålen i huvudsak berör gäller begränsningar av de öppettider som huvudmännen erbjuder, kritik mot verksamheternas arbete med barns säkerhet samt kritik gällande personalfrågor såsom hög omsättning av personal eller att

verksamheten inte har tillräckligt med förskollärare anställda i verksamheten. Flera klagomål och synpunkter berör även den pedagogiska verksamhetens innehåll. Flera klagomål har inkommit mot nystartade verksamheter och då med kritik mot att verksamheterna startats innan de varit iordningställda. Klagomål har även inkommit mot att förskolor inte erbjuder alternativ förskola under sommaren, då förskolan ska hålla stängt.

Flera klagomål har resulterat i tillsynsinspektioner eller tillsynsutredningar varav några i sin tur resulterat i föreläggande, anmärkning eller avstående från ingripande. Två inkomna klagomål har översänts till Barn- och elevombudet (BEO). I denna uppgift ingår inte de fall då föräldrar själva tar kontakt med BEO efter kontakt med förvaltningen.

Grund- och gymnasieskola i egen regi

Inkomna synpunkter och klagomål som gäller kommunal grund- eller gymnasieskola hanteras kontinuerligt enligt de förvaltningsgemensamma rutinerna.

Under året har det hittills inkommit 50 nya ärenden från Skolinspektionen som gäller den kommunala grundskolan. 28 av ärendena gäller kränkande behandling och av dem har fyra föranlett kritik, åtta inte föranlett kritik och 16 ärenden har inte beslutats av Skolinspektionen. 22 ärenden gäller elevens skolsituation i övrigt (exempelvis rätt till utbildning, särskilt stöd, bristande information) och av dem har fyra föranlett kritik och 18 ärenden har inte beslutats av Skolinspektionen.

Avseende den kommunala gymnasieskolan har 16 klagomål inlämnats till Skolinspektionen varav åtta har hänskjutits till huvudmannen för utredning. Av de återstående är tre pågående och av de fem ärenden där Skolinspektionen tagit beslut har inget lett till kritik. Klagomålen har avsett huvudmannens organisation och styrning samt konflikter mellan elever och mellan lärare/elev.

Till Barn- och elevombudet har fyra anmälningar inlämnats varav två har överlämnats till diskrimineringsombudsmannen (DO). DO har ännu inte tagit upp fallen. Övriga två fall har inte lett till anmärkning.

Dessutom har tre klagomål mot kommunala gymnasieskolor inkommit och hanterats som berört skolsituationen för elev.

Extern utvärdering

Under det andra kvartalet 2012 har 25 utvärderingar av grundskolor och fritidshem genomförts av förvaltningens externa utvärderare, varav två uppföljningar av tidigare utvärderingar. En övervägande del av dessa utvärderingar har riktats gentemot kommunala enheter. De erfarenheter som hittills gjorts visar att skolorna uppskattar det formativa inslag som genomsyrar utvärderingarna.

Insyn i fristående grundskolors elevhälsa

En insynsinsats avseende fristående grundskolors elevhälsa inleddes hösten 2011 och fortsatte under våren 2012. Insatsen har omfattat ett antal fristående grundskolor på Södermalm och i Enskede-Årsta-Vantör. Syftet är att få en bild av

Tertialrapport Nämnd

fristående skolors elevhälsoarbete samt bidra till dessa skolors strävan att utveckla sin kvalitet inom området.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas

 Uppfylls delvis

Förvaltningen gör bedömningen att målet delvis uppfylls. Flertalet av indikatorerna under detta mål har årsmål satta utifrån höga ambitioner.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel behöriga lärare i grundskolan	84 %		84 %	öka	2012
 Andel elever i skolundersökningen i årskurs 8 som är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan	83 %		87 %	öka	2012
 Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	75 %		79 %	öka	2012
 Andel elever som har klarat samtliga delprov i matematik på de nationella proven i årskurs 3	76 %		78 %	fastställs 2012	2012
 Andel elever som har klarat samtliga delprov i svenska på de nationella proven i årskurs 3	76 %		81 %	fastställs 2012	2012
 Andel elever som läser med flyt i årskurs 3	74 %		77 %	öka	2012
 Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 6	80,3 %		82 %	öka	2012

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 9	85,3 %		89 %	öka	2012
 Andel elever som är behöriga till nationella program	86 %		89 %	öka	2012
 Ogiltig frånvaro i grundskolan	2,2 %		2,5 %	minska	2012
 Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	85 %		85 %	öka	2012
 Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet	91 %		94 %	öka	2012
 Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet			96 %	öka	2012
Kommentar: Utfall kan inte anges i T2 på grund av oklarheter i underlagen.					
 Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-programmet)	68 %		70 %	öka	2012
 Andel gymnasieelever som fullföljt utbildningen inom fyra år			84 %	öka	2012
Kommentar: Utfall kan inte anges i T2 på grund av oklarheter i underlagen.					
 Andel gymnasieelever som har arbetsro på lektionen	49 %		60 %	öka	2012

Tertialrapport Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	90 %		92 %	öka	2012
 Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	6 %		5 %	minska	2012

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången mellan förskola och skola	2012-01-01	2012-12-31	
 En omfattande satsning inom matematik, naturvetenskap och teknik genomförs i grund- och gymnasieskolan	2011-01-01	2014-10-31	
 Erbjudna lärare möjlighet till kompetensutveckling samt skapa nya karriärvägar för lärare genom karriärstjänst och forskning	2011-01-01	2014-12-31	
 Förbättra tillsyn och kontroll av enskilt driven verksamhet genom ett tätare tidsintervall samt utifrån en samlad risk- och väsentlighetsanalys	2012-01-01	2014-12-31	
 Lässatsningen fortsätter i år 0-6 i grundskolan	2011-01-01	2014-12-31	
 Säkerställa rutiner och arbete för att se till att eleverna fullgör sin skolplikt	2012-01-01	2014-12-31	
 Ta fram en handlingsplan för fritidshem med inriktning på högre andel pedagogiskt utbildad personal	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar:

Ursprungligt slutdatum har passerat. Arbetet pågår.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en utvecklingsplan för fritidshem med inriktning på mer pedagogiskt innehåll samt större tillgång/högre användningsgrad av it	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentrar: Ursprungligt slutdatum har passerat. Arbetet pågår.			
 Ta fram förslag på kriterier och metoder för att värdera och premiera skickliga lärare	2012-01-01	2012-12-31	
 Ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31	
 Ta fram rutiner för att säkerställa att alla elever som är folkbokförda i kommunen får en skolplacering	2012-01-01	2014-12-31	
 Utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ska i samråd undersöka möjligheterna för månadsvis avläsning för grundskolan	2012-01-01	2012-12-31	
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en granskning av placerade barns skolsituation	2012-01-01	2012-12-31	
 Utredda möjligheten till en central satsning på "elevhälsa på nätet"	2012-01-01	2012-12-31	
 Utveckla metoder för att öka kunskapen om den totala frånvarosituationen	2012-01-01	2014-12-31	
 Utbildningsnämnden får i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa att de elever som påbörjar gymnasiestudier även fullföljer dessa	2012-01-01	2012-12-31	

Tertialrapport Nämnd

 Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

NÄMNDMÅL:
2.2.1 Utbildningsnämnden ska följa upp resultaten för de fristående skolorna i staden.
 Uppfylls helt

För 2012 är ännu inte de fristående skolornas resultat tillgängliga. Förvaltningen återkommer i verksamhetsberättelsen med uppföljning och analys.

NÄMNDMÅL:
2.2.2 Samtliga elever i stadens kommunala skolor ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt utifrån läroplansmålen
 Uppfylls delvis

I denna tertialrapport anges utfall av indikatorer på huvudmannanivå. Statistik och analys avser alltså stadens kommunala grund- och gymnasieskolor. I verksamhetsberättelsen återkommer förvaltningen med analys inom skolnivån.

Förvaltningen konstaterar att årsmålen för indikatorerna avseende elevernas kunskaper, betyg etc. enbart delvis uppfylls.

Analys av den kommunala grundskolans resultat
Betyg i årskurs 9
Generella resultat

I tabellen nedan redovisas utvecklingen för de tre resultatmått gällande årskurs 9 mellan åren 2007 och 2012. Jämfört med år 2007 har det genomsnittliga meritvärdet och andelen som nått målen i samtliga ämnen förbättrats något. Utvecklingen mellan 2007 och 2011 visar en positiv trend. För 2012 visar samtliga resultat en försämring. Huruvida det är ett trendbrott kan ännu inte bedömas.

Fjorton procent av eleverna når inte behörighet till gymnasieskolan. Förvaltningen avser att göra en djupanalys av den gruppen för att i dialog med skolorna kunna identifiera vilka strategier som behöver ses över och utvecklas för att fler elever ska nå behörighet till gymnasieskolan.

Tabell 2: Betygsresultat åk 9 2007–2012 (inom parentes riksgenomsnittet)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Andel behöriga till nationellt program	87,6 (89,1)	88,3 (88,9)	88,9 (88,8)	87,3 (88,2)	88,0 (87,9)	85,9
Andel som nått målen i samtliga ämnen	74,0 (76,1)	73,8 (76,7)	76,9 (77,0)	75,0 (76,7)	77,0 (77,3)	74,6
Genomsnittligt meritvärde åk 9	217,9 (207,3)	221,7 (209,3)	223,0 (210,6)	219,9 (208,8)	223,7 (210,6)	221,7

Resultat i förhållande till skolans socioekonomiska index

Tertialrapport Nämnd

Den generella bilden är att skolor med lågt socioekonomiskt index (= hög socioekonomisk nivå) generellt inte uppvisar någon större förändring i sina resultat (behörighetsmättet). Det övergripande försämrade resultatet förefaller att vara koncentrerat till skolor med relativt högt socioekonomiskt index (= låg socioekonomisk nivå). Samma mönster framgår i nedanstående tabell, där resultatet 2012 för skolor i den första och andra kvartilen ligger på samma nivå som för 2011. Resultatet har tydligt försämrats för skolor i den tredje och fjärde kvartilen. Förutom att spridningen mellan kvartilerna är stor så är också spridningen inom varje kvartil förhållandevis stor.

Tabell 3: Andel behöriga till nationella yrkesprogram, genomsnittlig procent per skola i kvartiler* (spridning i resultat) 2010 – 2012

	2010	2011	2012
Skolor i 1:a kvartilen (lägst index)	96,1 (89,2 – 100)	96,3 (88,9 – 100)	96,4 (90,7 – 100)
Skolor i 2:a kvartilen	95,4 (89,9 – 99,4)	93,6 (83,5 – 97,8)	93,6 (84,1 – 99,1)
Skolor i 3:e kvartilen	85,1 (72,7 – 96,8)	82,6 (62,0 – 95,7)	79,3 (57,0 – 93,1)
Skolor i 4:e kvartilen (högst index)	67,4 (43,3 – 77,3)	69,1 (32,4 - 91,5)	64,8 (47,5 - 85,7)

*Samliga betygssättande skolor har delats in i fyra lika stora delar utifrån socioekonomiskt index.

Pojkar och flickor

Finns det några skillnader i resultaten för flickor och pojkar mellan åren 2010 och 2012? Allmänt sett har pojkarnas resultat försämrats i större utsträckning än flickornas för 2012 jämfört med 2011, och det gäller samtliga resultatvariabler. Påfallande stor är skillnaden mellan flickor och pojkar då det gäller andelen som nått målen i samtliga ämnen.

Tabell 4: Betygsresultat totalt 2010–2012, flickor och pojkar

#	#	2010#	2011#	2012#
Andel behöriga till nationellt program#	Flickor#	88,3#	88,5#	87,3#
	Pojkar#	87,5#	87,6#	84,6#
Andel som nått målen i samtliga ämnen#	Flickor#	78,2#	80,4#	77,4#
	Pojkar#	73,9#	78,5#	71,8#
Genomsnittligt meritvärde åk 9#	Flickor#	234#	233#	232,1#
	Pojkar#	211,3#	214,6#	211,3#

Nationella prov

Nationella prov utgör centrala indikatorer för bedömning av måluppfyllelse. I Stockholm räknas samtliga elever in i statistiken, dvs. även de som inte deltagit i proven. Det gör att stockholmsiffrorna generellt ligger på en lägre nivå än Skolverkets officiella statistik. Skolverket räknar enbart med resultaten för de elever som deltar vid proven.

Det kan vara svårt att jämföra resultaten på de nationella proven mellan åren eftersom proven görs om årligen och svårighetsgraden kan variera.

Nationella prov i årskurs 3

Förvaltningen har tidigare år redovisat resultaten på de nationella proven i årskurs 3 i andelen elever som är godkända i samtliga delprov. För att kunna jämföra med tidigare års resultat redovisas nedan på samma sätt.

Tabell 5: Andel godkända elever i matematik och svenska/svenska som andraspråk i åk 3, uttryckt i procent för åren 2010-2012

	2010			2011			2012		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Matematik	70	71	70	77	77	77	76	76	76
Svenska/SAS	82	72	77	84	76	81	81	70	76

Genom att titta på resultatutvecklingen på detta sätt kan konstateras att resultaten i svenska/svenska som andraspråk har försämrats i jämförelse med förra året och är ungefär likvärdigt med fjolårets resultat i matematik. Detta förhållande gäller för både pojkar och flickor men i svenska/svenska som andraspråk försämrar pojkarna sina resultat mer än flickorna.

Ett annat sätt att redovisa resultaten är att titta på genomsnittresultat av de olika delproven. Förvaltningen anser att detta mått på ett bättre sätt speglar elevernas kunskapskvaliteter i ämnet.

Tabell 6: Resultat nationella prov årskurs 3, inom parentes riksgenomsnittet

Genomsnitt godkända delprov matematik	Genomsnitt godkända delprov svenska/svenska som andraspråk				
	2010	2011	2012	2010	2011
89,6 (88,4)	90,9 (87,9)	91,5	90,4 (90,5)	91,7 (90,7)	92,6

Enligt detta resultatmått har resultaten i svenska/svenska som andraspråk och matematik förbättrats sedan föregående år. Det finns också en positiv trend sedan 2010.

Tabell 7: Nationella prov årskurs 3 utifrån socioekonomisk status (2011 års index)

	Matematik			Svenska/Svenska som andraspråk		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Skolor i 1:a kvartilen (lägst index)	94,5	96,3	96,3	95,8	97	96,8
Skolor i 2:a kvartilen	94,3	93,9	93,1	91,9	94,4	94
Skolor i 3:e kvartilen	89,6	88,7	88,8	91,4	90,5	91,4
Skolor i 4:e kvartilen (högst index)	79	81,6	84	79,5	79,6	84,1

Att de socioekonomiska förutsättningarna generellt påverkar resultaten på de nationella proven i årskurs 3 märks tydligt. Det är skolor med högst socioekonomiskt index som har förbättrat sina resultat i störst utsträckning

mellan år 2011 och 2012. Detta gäller både matematik och svenska/svenska som andraspråk.

Nationella prov i årskurs 9

Tabell 8: Andel som klarat minst godkäntnivån i nationella prov, årskurs 9

	2008	2009	2010	2011	2012
Svenska/svenska som andraspråk	83	85	84	88	90
Matematik	76	77	77	74	77
Engelska	86	88	88	89	89

I årskurs 9 har andelen som har klarat godkäntnivån på de nationella proven ökat i svenska/svenska som andraspråk och matematik mellan år 2011 och 2012. Resultaten i svenska/svenska som andraspråk uppvisar en uppåtgående trend sedan år 2010 medan resultaten i matematik visar en försämring 2011. Resultaten i engelska ligger på samma nivå som år 2011 och har varit mer konstanta från år 2009.

Tabell 9: Nationella prov årskurs 9 utifrån socioekonomisk status (2011 års index)

	Engelska			Matematik			Svenska/SVA		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Skolor i 1:a kvartilen	94,5	95,2	96,2	83,3	83,9	86,9	93,3	95,6	96,5
Skolor i 2:a kvartilen	89,6	94,2	94,9	84,9	78,8	82,9	89,5	91,5	95,7
Skolor i 3:e kvartilen	88,5	86,5	85,4	71,9	71	70,9	86	86,1	86,6
Skolor i 4:e kvartilen	74,3	74,2	75,8	62,8	61,5	57,7	66,6	72,5	75,2

Resultaten på de nationella proven i årskurs 9 speglar generellt skolornas socioekonomiska förutsättningar. När det gäller resultaten i engelska uppvisas inga större skillnader mellan år 2011 och 2012 utifrån skolornas socioekonomiska index. De förbättrade resultaten i matematik i jämförelse med förra året hittas framför allt hos skolor med lågt socioekonomiskt index medan skolor med högst socioekonomiskt index generellt har försämrat sina resultat. Resultaten i svenska/svenska som andraspråk har överlag förbättrats i skolorna både i jämförelse med år 2010 och 2011 oavsett socioekonomiska förutsättningar, men i enlighet med ovan sagda, utifrån olika utgångslägen.

Förändringar i nationella prov mellan årskurserna

Tabell 10: Stockholm andel godkända nationella prov, 2012

	Matematik	Svenska/SVA	Engelska
Årskurs 3*	91,5	92,6	
Årskurs 6*	88,4	89,1	90,4
Årskurs 9	76,9	89,8	89,3

Tertialrapport Nämnd

*Genomsnitt av samtliga delprovresultat

De nationella proven i årskurs 6 genomfördes för första gången år 2012. Av tabellen kan konstateras att andelen godkända prov i matematik blir lägre i de högre årskurserna, medan resultaten för svenska/svenska som andraspråk och engelska inte uppvisar några större förändringar.

Det generella mönstret är att elever i skolor med lågt socioekonomiskt index presterar bättre än elever i skolor med högt socioekonomiskt index. Ett mönster är också att andelen godkända elever är ungefär lika i årskurs 3 och 6 när det gäller skolor med lägst socioekonomiskt index. Skillnaderna är generellt störst för skolor med högst socioekonomiskt index, där andelen godkända tydligt minskar mellan årskurs 3 och 6.

Andelen godkända elever i matematik minskar kraftigt för samtliga skolor mellan årskurs 6 och 9. De skolor som har ett högt eller mellanhögt socioekonomiskt index minskar relativt mer än skolor med lågt socioekonomiskt index.

Sammanfattning och reflektioner

Resultaten gällande betygen i årskurs 9 har för samtliga resultatvariabler försämrats jämfört med läsåret 2010/2011. Den positiva resultattrend som pågått de senaste åren kan ha brutits. Förändringen är mer markant i stadsdelsnämndsområden där det enbart finns skolor med ett högt socioekonomiskt index. För de nationella proven är utvecklingen positiv, i både matematik och svenska/svenska som andraspråk har resultaten förbättrats sedan förra året och i engelska ligger de på en oförändrad nivå, med en positiv trend över tid.

Sammantaget kan också konstateras att skillnaderna i betygsresultat *mellan* de kommunala grundskolorna är större för 2012 jämfört med tidigare år. Det finns en tendens att skolor med högt index har svårare att behålla eller förbättra sina resultat jämfört med skolor med lägre index. Orsakerna till detta är troligen flera och måste analyseras mer, men visar ändå på påtagliga svårigheter att fullfölja skolans kompensatoriska uppdrag.

Med utgångspunkt i årets resultat bör förvaltningen fördjupa analysen av i vilken utsträckning ersättningssystemen fyller det tänkta syftet. Dialogen kring hur skolorna använder resurserna måste utvecklas och förbättras för att förvaltningen ska kunna säkerställa att skolorna använder resurser på ett strategiskt och systematiskt sätt för att höja elevernas kunskapsresultat.

Flera skolledare i stadens kommunala skolor beskriver att andelen elever med bättre förutsättningar att nå goda resultat minskar i de utsatta skolorna, då de mer resursstarka familjerna väljer att byta skola. Om det är så leder det till homogeniserade skolmiljöer och såväl svensk som internationell forskning visar att betydelsen av socioekonomisk bakgrund är betydligt starkare på skolnivå än på individnivå. Ju mer homogen elevsammansättningen är desto starkare blir effekten av social bakgrund.

Skolor med övervägande andel elever med mindre gynnsamma socioekonomiska förutsättningar och färre studiemotiverade elever får svårigheter att hitta arbetsformer som stödjer en positiv kunskapsutveckling.

Dessa antaganden stöds även i Skolverkets rapport "Likvärdig utbildning i svensk grundskola" (2012) där man påtalar att variationen i elevers resultat har ökat kraftigt på nationell nivå och att elevsammansättningen på skolorna betyder allt mer för skolornas resultat. Kamrateffekter - en elevs resultat påverkas av övriga elever på skolan - och lärarförväntningar spelar sannolikt roll för elevernas resultat, samt eventuellt även för ökande kvalitetsskillnader mellan skolor. Denna utveckling måste ses som en av de största utmaningarna framöver. Vilka strategier/insatser ska förbättras, utvecklas för att skolan ska vara kompensatorisk?

Pojkar har försämrat sina resultat i större utsträckning jämfört med flickor mellan 2011 och 2012. Däremot finns inget mönster i denna förändring som kan knytas till skillnader i socioekonomiskt index på stadsdelsnämnds nivå eller skolnivå.

Fjorton procent av eleverna når inte behörighet till nationellt program i gymnasieskolan. Förvaltningen avser att omedelbart göra en djupanalys av den gruppen för att i dialog med skolorna kunna identifiera vilka strategier som behöver ses över och utvecklas för att fler elever ska nå behörighet till gymnasieskolan. De utmaningar som grundskolan står inför innebär att arbetsformerna för att förbättra kunskapsresultaten ytterligare måste utvecklas. De insatser som skolorna prioriterar ska i ännu större omfattning utgå från fördjupad kunskap om de enskilda elever på skolan som riskerar att inte nå behörighet till nationellt program och inte enbart baseras på en allmän kunskap om vad som påverkar skolors resultat.

Det kan dock konstateras att resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 9 har en positiv utveckling. Årets resultat är högre än förra året. Detta kan tyda på att den dialog som förts gällande "glädjebetyg" (betygsinflation) har resulterat i att samstämmigheten mellan de nationella provresultaten och slutbetyg har ökat.

Resultatutvecklingen i de nationella ämnesproven i årskurs 3 visar delvis också på en gynnsam utveckling. Om man tittar på andelen som klarat samtliga delprov (indikatorsnivå) så har resultaten gått ner något men väljer man att titta på de genomsnittliga resultaten på delproven, som på ett annat sätt speglar elevernas kunskapskvaliteter i ämnet, så visar det en positiv trend sedan proven infördes 2010.

Trots årets försämrade betygsresultat finns det tecken på att det utvecklingsarbete som pågår både på förvaltnings- och skolnivå ger resultat. I samtal med rektorer har det framkommit att det idag finns en mycket större medvetenhet inom lärarkåren om forskningsresultat och om evidensbaserade strategier än tidigare. Ökad kunskap om vad som leder till effektivare

lärande kommer med stor sannolikhet att leda till förbättrade undervisningsmetoder framöver och till förbättrade resultat.

Förvaltningens övergripande strategi är att fokusera på att utveckla undervisnings- och lärandeprocesser i stadens skolor. På olika sätt kommer förvaltningen fortsätta att stödja skolorna i att utveckla sin analys på samtliga nivåer för att kunna välja ”rätt” strategier i sitt fortsatta förbättringsarbete. Ett aktivt arbete pågår för att utveckla skolans interna processer och arbetssätt och för att på ett ännu bättre sätt rikta resurser dit behoven finns, genom bland annat arbetet med att ta fram riktlinjer för skolornas organisation och stadens PRIO-projekt.

Behov av en fördjupad analys

I verksamhetsberättelsen för 2012 kommer en fördjupad analys att göras inom följande områden och i verksamhetsplan 2013 kommer strategier/insatser i relation till detta att formuleras:

- Generellt kring skolor med högt socioekonomiskt index och där eleverna har låga resultat.
- Gruppen elever som inte når behörighet till gymnasieskolan.
- Pojkars och flickors resultatutveckling.

Analys av den kommunala gymnasieskolans resultat

Gymnasieskolans utbildningsresultat över tid

Tabell 11: Betygsresultat gymnasieskola 2010-2012

	2010	2011	2012	Riket 2011
Andel elever med slutbetyg	83	81	---	83
Högskolebehörighet	88	89,4	91	87
Genomsnittligt betygspoäng	15	15,2	15,2	14,1

Två av de tre samlade betygsmåtten avseende gymnasieskola finns tillgängliga för redovisning i denna tertialrapport. I resultaten för läsåret 2011/2012 framgår att andelen elever med grundläggande behörighet till högskola utvecklades positivt jämfört med föregående läsår. 91 procent av de elever som fick ett slutbetyg uppnådde grundläggande behörighet till högskola, en resultatförbättring med 1,6 procentenheter. Den genomsnittliga betygspoängen blev oförändrad jämfört med föregående år och uppgick till 15,2 poäng. Betygs-genomsnittet har varit stabilt och relativt högt sett över tid. En betygspoäng om 15,2 betyder att eleverna i Stockholms stads gymnasieskolor genomsnittligt har uppnått ett betyg som ligger något över nivån för Väl godkänd. Det är ett högt resultat i förhållande till riket. Även resultatet för högskolebehörighet är högre än för motsvarande resultat i riket.

Den uppgift som saknas för att få en helhet över studieresultaten är andel elever med slutbetyg. Att denna uppgift saknas är en brist i resultatåterföringen. Uppgiften om andel elever med slutbetyg behövs för att få en uppfattning hur genomströmningen såg ut för stadens gymnasieskola. Ett högt betygsresultat på en skola eller utbildning säger inte så mycket om kvaliteten om det enbart var hälften av eleverna som fick slutbetyg. Måttet som återspeglar andel elever med slutbetyg behövs för att bedöma de två andra betygsresultaten. För Stockholms del var också resultatet för andel elever med slutbetyg 2011 lägre än i riket. I denna del återkommer utbildningsförvaltningen till nämnden i samband med verksamhetsberättelsen.

Genusperspektiv

Betygs måttet för genomsnittligt betygspoäng finns för år 2012 fördelat efter genus. Resultatet för pojkar uppgick till 14,6 och flickornas betyg till 15,7. Stockholm har samma betygsprofil som riket i övrigt med ett högre genomsnittligt betyg för flickor än för pojkar. Vid jämförelse mellan Stockholms stads resultat för 2012 och rikets för 2011 uppvisas dock en något mindre spridning mellan könen i Stockholm än i riket.

Socioekonomiskt index

Det finns ett socioekonomiskt index framräknat till stöd för analyser och bedömningar av resultat. Indexet är framräknat i ett sannolikhetsperspektiv för en elev att uppnå ett slutbetyg med grundläggande behörighet inom fyra år. I indexberäkningarna ingår även elevernas meritvärde från grundskolan. Om en skola har ett högt respektive ett lågt index återspeglar i huvudsak om utbildningen/skolan är attraktiv att söka till eller inte. Ett högt söktryck ger högre ingångsvärden.

Nedan finns några exempel på jämförelser av utbildningsresultat på programnivå med stöd av socioekonomiskt index. Ett lågt socioekonomiskt index anger en god prognos för eleverna att uppnå behörighet inom fyra år. Med ett högt index är dessa utsikter statistiskt sett sämre. Medelvärdet för skolorna är att index är lika med 100. Indexet är framräknat för eleverna i årskurs 2 och årskurs 3 efter den äldre programstrukturen.

Tabell 12: Jämförelse av utbildningsresultat på programnivå med stöd av socioekonomiskt index

	Naturvetenskap	Socioek index	Samhällsvetenskap	Socioek index
Betygs genomsnitt				
De fem högsta resultaten	16,5 - 18,2	20 - 27	16,5 - 17,6	23 - 32
De fem lägsta resultaten	13,3 - 14,6	38 - 104	11,4 - 12,9	83 - 142

Högskolebehörighet

De fem högsta resultaten	98 - 100	20 – 48	98- 100	23 -105
De fem lägsta resultaten	80 - 90	35 - 104	56 – 81	85 - 141

Några reflektioner från resultaten enligt tabellen ovan.

- Det finns ett tydligare samband med socioekonomiska faktorer inom måttet för genomsnittligt betygspoäng än för grundläggande behörighet till högskola. Måttens karaktärer spelar sannolikt in. Betygs-genomsnittet fångar in elevernas strävan mot de högre betygsskalorna medan behörigheten i stort fångar in om kursbetygen var godkända eller inte. På programnivå ser man till utbildningsuppdraget och arbetar för att eleverna ska uppnå målen medan långt ifrån alla elever uppnår de högre betygsskalorna.
- De utbildningar som har de högsta resultaten inom betygs-genomsnittet har också låga socioekonomiska index.
- Ett högt socioekonomiskt index behöver inte innebära ett lågt resultat. På ett likartat sätt behöver inte ett lågt index innebära ett högt resultat. Det finns exempel på utbildningar med ett högt socioekonomiskt index men som resultatmässigt ligger i mitten av intervallet mellan det högsta och det lägsta resultatet.
- Att se utbildningsresultaten i ett socioekonomiskt perspektiv kommer framöver främst att vara ett stöd i utbildningsförvaltningens kommande resultatdialoger. På lokal nivå kan studieresultaten med härledning av framräknat index ge underlag för reflektioner av uppnått studieresultat. Frågan kan ställas varför enheten inte är bättre än uppvisat resultat. På motsvarande sätt kan enheten ge sig själv beröm när kopplingen är positiv mellan höga index och goda resultat. En situation som kanske alltför sällan uppmärksammas positivt.
- Som beskrivits ovan innebär avsaknaden av ett resultat för andel elever med slutbetyg att resultaten ska tolkas med försiktighet. Här kommer förvaltningen att återkomma i verksamhetsberättelsen.

Högskolebehörighet

Resultatet för grundläggande behörighet till högskola förbättrades något jämfört med föregående år. Av de elever som erhållit slutbetyg uppnådde 91 procent högskolebehörighet. Detta är en förbättring med drygt en procentenhet. Utbildningsnämndens årsmål om 94 procent uppnåddes dock inte.

År 2010 infördes skärpta regler för grundläggande högskolebehörighet genom att minst betyget G i kärnämnen svenska, matematik och engelska

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
Telefon 08-50833000
registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

krävs. I och med de ökade kraven försämrades resultatet 2010 för att därefter utvecklas positivt under 2011 och 2012. Årets resultat är åter i nivå med år 2009, innan de strängare kraven infördes.

På skolnivå varierar resultatet för högskolebehörighet i intervallet 64 till 100 procent. Ett resultat som indikerar behov av lokala analyser till stöd för fortsatt utvecklingsarbete. För detta resultatmått saknas uppgifter fördelat efter flickor och pojkar. Avsaknaden av genusfördelade resultat kommer att tas upp i kommande diskussioner och analyser vilket kan komma att påverka statistikbeställningarna framöver.

Andel elever med godkänt i alla kurser i slutbetyget

Resultatet för andelen elever med minst betyget G i alla kurser i sitt slutbetyg uppgick 2012 till 68 procent, en förbättring med två procentenheter jämfört med 2011. Trots ett förbättrat resultat uppnås inte årsmålet på 70 procent.

På skolnivå är differenserna stora. Intervallet mellan det högsta och lägsta resultatet är mellan 29 - 92 procent, ett resultat som indikerar att det är ett förbättringsområde på många skolor.

Betyg

Tabell 13: Utfall på indikatorer avseende betyg och betygspoäng 2010 - 2012

Indikator	2010	2011	2012	Årsmål 2012
Andel med Minst G i engelska A i slutbetyget	98	99	99	100
Andel med minst G i matematik A i slutbetyget	98	99	99	100
Andel med minst G i svenska B i slutbetyget	97	97	97	98
Andel med minst G i svenska B 2 i slutbetyget	90	95	93	96
Andel elever med minst E på nationellt prov i engelska 5	96	97	--	98
Andel elever med minst E på nationellt prov i matematik 1	84	86	--	93
Andel elever med minst E på nationellt prov i svenska 1	94	95	--	96

Nationella proven mäter andel godkända elever efter äldrebetygsskala och kursinnehåll.

Engelska A, Matematik A och Svenska B

De senaste tre åren har det skett små förändringar på koncernnivå när det gäller andel elever med minst betyget godkänt i sitt slutbetyg i kurserna Engelska A, Matematik A och Svenska B. Resultatet från samtliga dessa kurser avviker med en procentenhet från fastställt årsmål.

Med anledning av att det saknas tillgänglig statistik på skol- och utbildningsnivå kan inte vidare analyser genomföras.

Nationella prov

Inga tillförlitliga resultat finns att tillgå beträffande resultat från de nationella proven i årskurs ett, vilket beror på att det är första gången skolverket gör en totalinsamling av resultaten. Rutinerna för insamlandet av resultat har inte fungerat enligt plan. Dessutom är det första gången som proven genomfördes enligt den nya och reformerade gymnasieskolan, med nytt kursinnehåll med nya betygskriterier. Förvaltningen behöver först kvalitetssäkra de ännu preliminära resultaten innan de kan analyseras vidare.

När det gäller slutbetyget och de nationella proven är det således inte samma elevgrupp som följs upp. Slutbetyg baserar sig på elever med slutbetyget 2011/2012 och som har blivit betygssatta i sina gymnasiekurser under hela sin studietid. Uppföljningarna inom de nationella proven genomförs under årskurs 1.

Genomsnittlig betygspoäng

Den genomsnittliga betygspoängen 2012 blev 15,2. Det innebär att fjorårets resultat tangerades. Det samlade resultatet uppvisar en relativt hög och jämn nivå sett över tid. En uppnådd poängsumma om 15,2 ger bilden av att stadens elever genomsnittligt ligger något över betyget Väl godkänt i sina slutbetyg. Det är högre än motsvarande resultat i riket som för 2011 var 14,1 poäng. Här kan dock Stockholms stads utbildningsutbud påverka resultatet. Stockholm har en större andel elever på studieförberedande utbildningar än vad som motsvarar fördelningen i riket. Elever på studieförberedande utbildningar uppnår generellt sett högre betyg än elever på yrkesförberedande program. I och med årets resultat uppnåddes inte årsmålet på 15,5 betygspoäng. Här kvarstår en avvikelse om tre tiondelar.

Ur ett genusperspektiv redovisas resultatskillnad mellan flickor och pojkar. Flickorna hade i genomsnitt 15,7 betygspoäng medan motsvarande resultat för pojkar var 14,6. Även ur ett riksperspektiv redovisas skillnader i betygspoäng mellan könen. I en jämförelse mellan rikets resultat för 2011 och stadens resultat för 2012 är skillnaden i betygspoäng mellan könen något lägre i Stockholm än i riket. Här kan det som har beskrivits ovan om att fördelningen mellan teoretiska och yrkesförberedande program i Stockholms utbildningsutbud jämfört med riket påverka.

Behov av analys/fördjupad analys

- Uppgifter saknas om andel elever med slutbetyg. Utbildningsförvaltningen återkommer till nämnden i samband med verksamhetsberättelsen.
- Stora variationer på skolnivå för andel elever med högskolebehörighet samt för andelen elever med minst betyget G i alla kurser indikerar behov av analyser till stöd för fortsatt utvecklingsarbete.
- Inga tillförlitliga resultat finns att tillgå beträffande resultat från de nationella proven i årskurs ett. Förvaltningen behöver kvalitetssäkra

Tertialrapport Nämnd

de ännu preliminära resultaten innan de kan analyseras vidare. Förvaltningen återkommer till nämnden i samband med verksamhetsberättelsen.

Övrigt

Utvecklingsplan för fritidshemmen

Förvaltningen har i samarbete med referensgrupper för skolledare och fackliga organisationer tagit fram förslag till en utvecklingsplan för fritidshemmen. Planen har presenterats för skolledarna under våren och kommer efter fastställande att spridas i verksamheten för implementering och som stöd för att utveckla det pedagogiska uppdraget.

Handlingsplan för högre andel pedagogiskt utbildad personal på fritidshem

Som en del i utvecklingsplanen för fritidshemmen beskriver förvaltningen att ett medvetet utvecklings- och kvalitetsarbete är ett av flera sätt att underlätta kommande rekryteringar av högskoleutbildad personal. Då det är svårt att rekrytera utbildade fritidspedagoger har förvaltningen i samarbete med Stockholms universitet erbjudit ytterligare 25 anställda barnskötare distansutbildning för att få högskoleutbildning.

Sambedömning och utbyte för rättning av nationella prov

Ett flertal kommunala grundskolor har påbörjat ett arbete med sambedömning och utbyte för rättning av nationella prov. Syftet är att åstadkomma en likvärdig och rättssäker bedömning samtidigt som lärares bedömningskompetens ökar. Skolorna har organiserat detta på olika sätt och i olika utsträckning. På en del skolor sker sambedömning av proven mellan lärare inom skolan medan andra skolor har ett utbyte av prov mellan skolorna. Flera skolor avidentifierar proven.

Elever i behov av särskilt stöd

S:t Örjans skolor

Utbildningsnämnden beslutade i maj 2012 om en ny inriktning för S:t Örjans skolor. Beslutet innebär att varje särskild undervisningsgrupp inom dåvarande

S:t Örjans skolor från och med den 1 augusti har organiserats inom en närliggande grundskola. Utgångspunkterna för denna förändring är bland annat den nya skollagen som är tydlig med att alla elever endast ska ha en rektor som är ansvarig för verksamheten.

Hösten är en ”övergångsperiod” då dåvarande S:t Örjans centralt placerade personal finns kvar och är ett stöd till mottagande rektorer och de grupper de har tagit emot. Under hösten fortsätter ett arbete med att utreda behov och samordning av grupper med särskilda inriktningar och att utveckla arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

Nyanlända och sent anlända elever

Inom ramen för det beslutade pilotprojektet att upprätta en central mottagningsenhet för nyanlända elever har en projektledare anställts. Enligt gällande planering kommer enheten att vara förlagd i Ross Tensta gymnasiums lokaler. Under höstterminen 2012 sker uppbyggnaden av mottagningsenheten och målet är att verksamheten ska vara i gång i och med vårterminens start 2013. Under höstterminen kommer ytterligare en medarbetare att rekryteras till projektet.

Skolakut

Förvaltningen har utarbetat ett förslag till skolakut för tillfälliga placeringar av elever som behöver flyttas från den egna skolan. Den föreslagna skolakuten riktar sig i första hand till elever i årskurs 7–9 som behöver tillfällig placering vid en annan skolenhet. Skolakuten föreslås erbjuda 5 till 6 akutplatser. Förslaget behandlas vid utbildningsnämndens sammanträde den 27 september.

Nyckeltal 2011

I bilaga 6 redovisas de sista nyckeltalen för 2011.

Slutlig antagning till gymnasieskolan

Vid den slutliga antagningen till gymnasieskolan hade 98 procent av eleverna från årskurs 9 sökt. Av 7 418 stockholmare som slutade årskurs 9 sökte 7 270 till gymnasieskolan.

I slutet av augusti har 8 875 personer folkbokförda i Stockholms stad sökt till gymnasieskolan. Det är en minskning med 185 jämfört med samma tid 2011 (och en minskning med nästan 1 000 jämfört med 2010).

Antal sökande från Stockholm som vid skolstart inte var behöriga till det nationella program de sökt i första hand var ca 700, vilket är en fördubbling jämfört med 2011.

För de sökande (oavsett behörighet och oavsett sökt program) som är folkbokförda i Stockholms stad fördelade sig *förstahandsvalen* i juni respektive år på följande sätt.

Tabell 14: Förstahandsval till gymnasieskolan 2010-2012

År	2010		2011		2012	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Kommunal skola i Stockholms stad	5 060	53,4 %	4 374	49,6 %	4 243	49 %
Annan kommun	1 038	11 %	1 140	13 %	1 312	15,1 %
Fristående gymnasieskola	3 376	35,6 %	3 301	37,4 %	3 111	35,9 %
Summa, elever	9 474	100%	8 815	100%	8 666	100 %

Andelen stockholmare som i första hand sökte till stadens egna skolor var i stort sett oförändrad jämfört med 2011 medan andelen stockholmare som

sökte skola i annan kommun ökade och andelen som sökte fristående skola minskade.

För de sökande (oavsett behörighet och oavsett sökt program) som är folkbokförda i Stockholms stad fördelade sig *det slutliga antagningsresultatet* på följande sätt.

Tabell 15: Slutlig antagning till gymnasieskolan 2010-2012

År	2010		2011		2012	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Kommunal skola i Stockholms stad	4 624	53,4 %	4 015	48,8 %	4 085	49,8 %
Annan kommun	697	8 %	913	11,1 %	1 122	13,7 %
Fristående gymnasieskola	3 350	38,6 %	3 299	41,1 %	3 001	36,5 %
Summa, elever	8 671	100%	8 227	100%	8 208	100%

Det totala antalet stockholmare som antogs är i stort sett oförändrat jämfört med 2011. Andelen som antogs in i den egna kommunen ökade (från 48,8% till 49,8%) liksom andelen som antogs i annan kommun medan andelen som antogs till fristående skola minskade.

Av de sökande från Stockholms stad som sökt ett nationellt program i första hand har 80,6 procent sökt ett högskoleförberedande program (inklusive IB) medan 19,4 procent valt ett yrkesprogram. 2011 valde 79 procent ett högskoleförberedande program i första hand och 2010 valde 70,5 procent av stockholmarna ett högskoleförberedande program (NV, SP, TE, ES, IB) i första hand.

Vid den slutliga antagningen i juni var 5 465 elever antagna till någon av stadens skolor (samtliga program), en minskning med ca 200 elever jämfört med samma tid 2011.

Av samtliga stockholmare som antogs slutligt (oavsett huvudman) blev 67,4 procent antagna på sitt förstahandsval (såväl program och inriktning som skola), vilket är en minskning med 1,2 procent jämfört med 2011.

Antalet lediga platser på nationella program i Stockholms stads kommunala skolor efter den slutliga antagningen var ca 500 vilket är oförändrat jämfört med 2011.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i engelska A i slutbetyget	99 %		100 %	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i matematik A i slutbetyget	99 %		100 %	2012
 Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i svenska B i slutbetyget	97 %		98 %	2012
 Andel elever i gymnasieskolan med godkänt i svenska som andraspråk B i slutbetyget	93 %		96 %	2012
 Andel elever i gymnasieskolan med minst E på nationella provet i engelska 5			98 %	2012
Kommentar: Utfall kan inte anges i T2 på grund av oklarheter i underlagen.				
 Andel elever i gymnasieskolan med minst E på nationella provet i matematik 1			93 %	2012
Kommentar: Utfall kan inte anges i T2 på grund av oklarheter i underlagen.				
 Andel elever i gymnasieskolan med minst E på nationella provet i svenska 1			96 %	2012
Kommentar: Utfall kan inte anges i T2 på grund av oklarheter i underlagen.				
 Andel elever i år 9 med behörighet till de nationella programmen	86 %		89 %	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel elever i år 9 som uppnått målen i alla ämnen, vid vårterminens slut.	75 %		79 %	2012
 Andel elever som börjar naturvetenskapligt program	22 %		30 %	2012
 Andel elever som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera min skola (åk 5)	75 %		76 %	2012
 Andel elever som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera min skola (åk 8)	57 %		65 %	2012
 Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i engelska i år 6	85 %		83 %	2012
 Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i matematik i år 6	78 %		81 %	2012
 Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i matematik i årskurs 3	76 %		78 %	2012
 Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i svenska i år 6	78 %		75 %	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel elever som klarat samtliga delprov på det nationella provet i svenska i årskurs 3	76 %		81 %	2012
 Andel elever som läser med flyt i årskurs 3	74 %		77 %	2012
 Andel elever som uppnått kravnivån i det nationella provet i engelska i år 9	89 %		91 %	2012
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i år 9	77 %		82 %	2012
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i år 9	90 %		90 %	2012
 Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget	68 %		70 %	2012
 Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 1 i PIM			100 %	2012
Kommentar: Inom detta indikatorområde (PIM 1, 2 och 3) behöver kvaliteten på inlämnade uppgifter analyseras innan de publiceras och värderas mot satta mål.				
 Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 2 i PIM			40 %	2012
Kommentar: Inom detta indikatorområde (PIM 1, 2 och 3) behöver kvaliteten på inlämnade uppgifter analyseras innan de publiceras och värderas mot satta mål.				

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 3 i PIM			20 %	2012
Kommentrar: Inom detta indikatorområde (PIM 1, 2 och 3) behöver kvaliteten på inlämnade uppgifter analyseras innan de publiceras och värderas mot satta mål.				
 Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera min/mitt barns skola (grundskolan)	74 %		90 %	2012
 Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera mitt barns fritidshem (åk 2)	71 %		80 %	2012
 Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera mitt barns skola (F-klass)	85 %		83 %	2012
 Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen anser - Jag kan rekommendera mitt barns skola (åk 2)	79 %		80 %	2012
 Genomsnittlig betygspoäng för elever med slutbetyg (ej IV)	15,2 Poäng		15,5 Poäng	2012
 Meritvärde i årskurs 9	222 Poäng		225 Poäng	2012

Tertialrapport Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar ska följas upp	2012-01-01	2012-12-31	
 Tillgången till anpassat undervisningsmaterial, som levereras i tid, för elever med funktionsnedsättning ska ses över.	2012-01-01	2012-12-31	
 Tillgängligheten på webben för elever och vårdnadshavare med funktionsnedsättningar ska ses över	2012-01-01	2012-12-31	

NÄMNDMÅL:
2.2.3 Samtliga elever i stadens kommunala skolor möter dagligen en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö
 Uppfylls delvis

I denna tertialrapport anges utfall av indikatorer på huvudmannanivå. Statistik och analys avser alltså stadens kommunala grund- och gymnasieskolor. I verksamhetsberättelsen återkommer förvaltningen med analys inom skolnivån.

Årsmålet uppfylls delvis.

Grundskola

Överlag har det inte skett några stora förändringar jämfört med föregående år vad gäller elevernas uppfattning gällande trygghet och studiero. Den största övergripande förändringen är att andelen positiva svar vad gäller lugn och ro på lektionerna ökat för alla årskurser. Denna fråga har förändrats sedan föregående år, (2012: ”Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna”, 2011: ”Jag kan arbeta utan att bli störd.”) varför det inte är möjligt att dra slutsatsen att situationen faktiskt förbättrats under året. Resultatet i den senaste elevhälsoenkäten går dessutom i motsatt riktning. På frågan om arbetsro på lektionerna har andelen positiva minskat i årskurs 6-9.

Andelen som anger de två mest positiva svarsalternativen är i stort sett densamma på frågorna om trivsel och trygghet. Däremot har andelen som instämmer helt ökat tämligen markant för de yngre eleverna (F-klass och årskurs 2), från 50 till 60 procent respektive från 46 till 57 procent. Samma tendens gäller för årskurs 5 och 8 på trivselfrågan, men där är förändringarna små.

Det är mycket små skillnader mellan pojkar och flickor i brukarundersökningens frågor om trygghet. I årskurs 2 och 5 knappt några skillnader alls. Samma gäller i F-klass utom på frågan om man blivit illa

Tertialrapport Nämnd

behandlad. Där upplever fler pojkar än flickor att de blivit illa behandlade. I årskurs 8 är skillnaderna små, men flickorna trivs lite bättre, är lite tryggare, och upplever lite sämre arbetsro.

Gymnasieskola

Trygghet och arbetsro

Tabell 16: Utfall brukarundersökning avseende arbetsro och trygghet 2011-2012

Indikatorer	Utfall 2011	Utfall 2012	Årsmål 2012
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende:	2011	2012	2012
Det är arbetsro på lektionerna.	50	49	60
Jag känner mig trygg på min skola.	90	90	92

Svarsfrekvensen i årets brukarundersökning som vänder sig till gymnasieelever i årskurs två uppgick till 77 procent, oförändrat jämfört med föregående år. Svarsfrekvensen betecknas som god och ger underlag för analys av måluppfyllelsen inom målområdet.

I årets brukarundersökning var det 90 procent av eleverna som besvarade påståendet positivt om att de känner sig trygga på sin skola. Resultatet är oförändrat jämfört med föregående år. Årsmålet om 92 procent nöjda elever uppnåddes inte. På skolnivå uppvisas en svarsspridning i resultaten mellan 70 till 100 procent positiva svar. I ett genusperspektiv finns en svarsspridning mellan det lägsta och det högsta värdet för pojkar mellan 55 till 100 procent. Motsvarande intervall för flickor är mellan 71 till 100 procent.

För påståendet att det är arbetsro på elevens lektioner försämrades resultatet marginellt jämfört med föregående år. I årets brukarundersökning uttryckte 49 procent en nöjdhet medan resultatet i fjol var 50 procent. För denna indikator uppvisas en större avvikelse i förhållande till beslutat årsmål än för trygghet. Svarsspridningen på skolnivå är också relativt stor. Intervallet mellan det lägsta och det högsta värdet är mellan 27 och 87 procent positiva svar. För denna indikator uppvisas däremot inte så stora skillnader mellan pojkar och flickor; för pojkar löpte det lägsta och högsta resultatet från 24 till 82 procent medan motsvarande resultat för flickor låg mellan 23 till 92 procent.

I ett förbättringsperspektiv för båda indikatorområdena indikerar resultaten ett behov av lokala analyser med syfte att ta fram relevanta utvecklingsinsatser.

Ett behov av ytterligare analyser av indikatorutfall från brukarundersökningen har uppmärksamats. I det sammanhanget har utföraren av undersökningen fått i uppdrag att genomföra sambandsanalyser mellan ett urval av brukarundersökningens påståenden. Tanken är att dessa

analyser kan ge nya insikter om elevernas svarsmonster. En frågeställning att återkomma till i samband med verksamhetsberättelsen.

Frånvaro

Tabell 17: Frånvaro gymnasieskolan 2010-2012

Anmäld frånvaro Ogiltig frånvaro Total frånvaro

2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
6,9	7,3	8	7,3	7,5	6	14,2	14,7	14

Den totala frånvaron uppgick 2012 till 14 procent som andel av planerad undervisningstid; en minskning med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år. Resultatet för den ogiltiga frånvaron 2012 uppgick till 6 procent. Det är en fråga som har fokuserats under en längre period och det är positivt att resultatförbättringar uppvisas. Trots en positiv resultatförskjutning med minskning av den ogiltiga frånvaron med 1,5 procentenheter uppnåddes inte årsmålet med en ogiltig frånvaro om 5 procent av planerad undervisningstid.

Då det är ett skollagskrav att samma dag som en ogiltig frånvaro föreligger meddela elevernas vårdnadshavare, gör förvaltningen ett antagande om att de administrativa rutinerna totalt sett har stärkts under året.

På skolnivå visar resultaten från de enskilda skolorna 2012 att den ogiltiga frånvaron varierar mellan cirka 11 procent ner till 3 procent på några stora skolor.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel elever som enligt skolundersökningen F-klass är nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	85 %		90 %	2012
 Andel elever som enligt skolundersökningen åk 2 är nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	90 %		85 %	2012
 Andel elever som enligt skolundersökningen åk 5 är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan,	88 %		90 %	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel elever som enligt skolundersökningen åk 8 är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan	83 %		87 %	2012
 Andel gymnasieelever som har arbetsro på lektionen	49 %		60 %	2012
 Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen år 2 avseende möjlighet att känna sig trygg i skolan	90 %		92 %	2012
 Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	6 %		5 %	2012

NÄMNDMÅL:

2.2.4 Samtliga elever i stadens kommunala skolor ska ha ett reellt inflytande över, ansvar för och förståelse för sitt eget lärande

 Uppfylls delvis

I denna tertialrapport anges utfall av indikatorer på huvudmannanivå. Statistik och analys avser alltså stadens kommunala grund- och gymnasieskolor. I verksamhetsberättelsen återkommer förvaltningen med analys inom skolnivån.

Målet uppfylls delvis.

Grundskola

Elevernas upplevelse kring delaktighet och kunskap om vilka mål de ska nå är relativt oförändrade i jämförelse med förra året utom i årskurs 8 där resultatet sjunkit något.

Under de senaste åren har ett omfattande arbete bedrivits för att digitalisera all elevdokumentation. Detta sätt att dokumentera skapar bättre förutsättningar för elever och deras vårdnadshavare att följa elevens kunskapsutveckling över tid och därigenom också bättre förutsättningar för eleven att kunna ta ansvar för sitt eget lärande.

Arbetet med dokumentation av elevers kunskapsutveckling har under de senaste åren varit en integrerad del i utvecklingen av undervisnings- och bedömningsprocessen där syftet har varit och är att få till stånd en tydlig och synlig koppling mellan de nationella målen, undervisningens innehåll och

Tertialrapport Nämnd

bedömningen av elevers lärande/kunnande. Ett av fokusområdena i detta arbete är att elever i förväg ska känna till vilka mål/kunskapskrav de arbetar mot, hur undervisningen ska se ut för att möjliggöra att de når målen/kunskapskraven samt att de ska veta vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Detta är en förutsättning för att elever ska kunna ta ansvar för sitt eget lärande. Vidareutveckling av detta pågår ständigt för att elever och föräldrar på ett ännu tydligare och bättre sätt ska kunna följa elevens kunskapsutveckling.

Gymnasieskola

Tabell 18: Utfall brukarundersökning avseende information och inflytande 2011-2012

Indikatorer	Utfall Utfall Årsmål		
	2011	2012	2012
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende:			
Som upplever att deras lärare har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	67	67	70
Informerar eleverna hur de ligger till under kursens gång.	50	53	60

Totalt sett uttrycker två av tre elever nöjdhet i sina enkätsvar över lärarnas sätt att informera om betygskraven. Årets resultat blev identiskt med fjolårets. Utbildningsnämndens årsmål på 70 procent nöjda har inte uppnåtts.

På skolnivå uppvisas en svarsspridning mellan det högsta och det lägsta resultatet från 53 till 87 procent av eleverna som uttrycker nöjdhet.

Enkätresultatet för påståendet som berör återkoppling till eleverna om hur de betygsmässigt ligger till under pågående kurs uppgick till 53 procent nöjda svar. Resultatet förbättrades med tre procentenheter jämfört med föregående år. Även om resultatförbättringar uppvisas uppnåddes inte årsmålet med en andel nöjda elever på 60 procent.

Resultatet för denna indikator är på något lägre nivå än för påståendet som berör informationen om vad som krävs för att uppnå de olika betygen. Likaså är svarsspridningen mer splittrad på skolnivå. För detta enkätpåstående finns en spridning mellan det lägsta och det högsta värdet från 33 till 80 procent nöjda svar.

För båda indikatorerna gäller att det på skolnivå finns relativt stora resultatskillnader mellan pojkar och flickor. Inom detta område behöver enheterna göra egna analyser till stöd för lokal utveckling. Ett perspektiv som också kan komma att täckas in i kommande resultatdialoger.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel elever som enligt skolundersökningen åk 5 är nöjda med Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	80 %		82 %	2012
 Andel elever som enligt skolundersökningen åk 8 är nöjda med Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	58 %		70 %	2012
 Andel elever som är nöjda med hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen, enligt gymnasieundersökningen	67 %		70 %	2012
 Andel elever som är nöjda med hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till, enligt gymnasieundersökningen	53 %		60 %	2012
 Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen F-klass är nöjda med – Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	76 %		80 %	2012
 Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen i fritidshem är nöjda med – det inflytande mitt barn har över fritidshemmets aktiviteter	65 %		75 %	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel vårdnadshavare som enligt skolundersökningen åk 2 är nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	77 %		83 %	2012

NÄMNDMÅL:
2.2.5 a Samverkan med andra aktörer ska öka såväl inom närområdet som internationellt
 Uppfylls helt

Farsta Modellområde är ett projekt som syftar till att hitta goda modeller för att förhindra psykisk ohälsa hos barn och ungdomar. Projektet har pågått under tre år och avslutades sommaren 2012. Pengar för projektet har kommit från Socialdepartementet och letts av Sveriges kommuner och Landsting (SKL). Samverkan har varit ett ledande tema. I Farsta har arbetet fokuserats på tidiga insatser och samarbetsmodeller har tagits fram för att tidigt fånga upp föräldrar som behöver stöd i sin föräldraroll. Föräldrar i Farsta har varit en viktig målgrupp och särskilda broschyrer och en webbsida har skickats ut med information om samhällets service och insatser. Skolan har varit involverad i såväl utbildningsinsatser som samarbetsinsatser. Ett resultat av Modellområdet är en ny mottagning kallad Famnen, där skola, socialtjänst och primärvården samverkar kring barn i behov av enklare insatser.

NÄMNDMÅL:
2.2.5 b Samverkan med andra aktörer ska öka såväl inom närområdet som internationellt
 Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Externa myndighetsmedel för internationalisering uttryckt i kronor per elev			30 kr/elev	2012
 Uppfylls helt				

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

 Uppfylls helt

Förvaltningen har startat ett omfattande strategiskt arbete för att på sikt kunna säkra den framtida kompetensen inom skolan. Arbetet fokuserar på att öka läraryrkets attraktivitet, att attrahera redan utbildade lärare och skolledare till staden, insatser för att anställda lärare ska ha rätt kompetens samt insatser för att behålla redan anställda lärare.

Tillsvidareanställda som har en ofrivillig deltidsanställning ska, om möjligt, erbjudas arbete på heltid. Förvaltningens chefer uppmanas att undersöka om de medarbetare som önskar heltid kan beredas detta inom den egna verksamheten. I andra hand kommer möjligheten att erbjudas heltid inom förvaltningen att undersökas.

Arbetet för att utveckla skolans arbetsorganisation har intensifierats i syfte att säkerställa att resurser används på ett systematiskt och effektivt sätt.

Sjukfrånvaron till och med augusti uppgår till 4,5 procent. Förvaltningen bedömer att årsmålet om 4,1 procent inte kommer att kunna uppnås, trots insatser.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Aktivt Medskapandeindex				fastställs 2012	2012
Kommentar: Målvärde ska inte sättas för 2012. Indikatorn mäts för första gången i 2012 års medarbetarundersökning och utfallet används som ingångsvärde för målvärde 2013.					
☐ Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid			15 %	75 %	2012
 Uppfylls helt					
☐ Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare			80 %	80 %	2012
 Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete			70 %	80 %	2012
 Uppfylls helt					
 Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	4,5 %	4,3 %	4,1 %	4,5 %	Tertial 2 2012

NÄMNDMÅL:

2.4.1 Utbildningsnämnden ger förutsättningar för medarbetare att kunna ta initiativ till att utveckla sig och sitt uppdrag. 2.4.2 Utbildningsnämnden ger förutsättningar för chefer att utöva ett ledarskap med fokus på verksamhetens måluppfyllelse och medarbetares utveckling

 Uppfylls helt

Plan för långsiktig personal- och kompetensförsörjning

Ökningen av antalet barn och elever kräver stora nyrekryteringar av medarbetare inom både förskola och skola. Samtidigt kommer många nuvarande medarbetare att gå i pension. Till det ska läggas de kommande kraven på att lärare bara får undervisa i de ämnen de är behöriga i och de kommande kraven på lärarlegitimation.

Förvaltningen har startat ett omfattande strategiskt arbete för att på sikt kunna säkra den framtida kompetensen inom skolan. Arbetet fokuserar på

- att öka läraryrkets attraktivitet – fler ska vilja utbilda sig till lärare.
- att attrahera redan utbildade lärare och skolledare till staden
- insatser för att anställda lärare ska ha rätt kompetens
- insatser för att behålla redan anställda lärare

Förvaltningens arbete med upphandling av ett ledningsverktyg för kompetenskartläggning och strategisk kompetensförsörjning kopplat till nya behörighets- och legitimationskrav för lärare är inne i anbudsfasen. Verktöget beräknas kunna tas i drift våren 2013.

Under 2012 ändrades förutsättningarna för lärare att delta i den statliga lärarfortbildningen Lärarlyftet II. För att göra det möjligt för lärare att delta har förvaltningen tilldelat extra medel. Endast 16 lärare deltog under vårterminen varav en från gymnasieskola och 15 från grundskola, inom ämnena matematik, SO, NO och engelska.

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

Orsakerna till det låga deltagandet är troligtvis de ändrade ekonomiska förutsättningarna och oklarheter om förutsättningar för lärarnas deltagande. Det är ännu oklart hur många som kommer att delta i höstens kurser men de extra medlen kommer med största sannolikhet inte att användas fullt ut. Lärarlyftet har sedan start i grundskolans yngre åldrar haft en låg nyttjandegrad (ca 30 procent) särskilt inom matematik och NO-ämnena där det utifrån dagens prognoser kommer att råda stor brist på lärare med behörighet att undervisa i dessa ämnen.

Kontakter med utbildningsanordnare fortsätter att utvecklas, framförallt inom samarbetet med lärarutbildningens verksamhetsförlagda del (VFU). Lärare i framförallt grundskolans äldre åldrar och gymnasiet har signalerat ett visst motstånd mot att ta emot lärarstudenter med hänvisning till hög arbetsbelastning. Arbetet med att utveckla förutsättningar för att ta emot studenter behöver fortsätta i samarbete med grundskole- och gymnasiechefer.

Under vårterminen 2012 har ett program för introduktion av nyexaminerade lärare startat där de nyutexaminerade lärarna, mentorer och rektorer bland annat har möjlighet att delta i nätverk och få utbildning i lagstiftningen om lärarlegitimation och vad det innebär att bedöma lärarkompetens. En inventering pågår för att identifiera antal nyexaminerade och informera om programmets innehåll samt vilka förutsättningar som gäller för beviljande av lärarlegitimation. Programmet samordnas från central förvaltning. Vad som ska göras på skolnivå styrs av skolverkets direktiv.

Under höstterminen startar meriteringsprogrammet för yrkesskickliga lärare (17 lärare, varav tolv gymnasielärare och fem grundskollärare). Programmet ger skickliga lärare möjlighet att i en portfolio dokumentera sitt professionella utövande och visa att de uppnår ett antal aspekter som enligt forskning karaktäriserar lärarskicklighet. En ny anmälningssomgång startar i september där fler lärare kommer att ha möjlighet att delta.

Aktiviteter för chefsförsörjning har stor betydelse. Förvaltningen har stora pensionsavgångar framöver och attraktiviteten i att bli skolledare sjunker. Det är lätt att få kvalificerade sökande till en innerstadsskola, men skolor med stora utvecklingsbehov lockar färre kandidater som uppfyller de specifika kraven. Inom ramen för förvaltningens insatser för kompetensförsörjning kommer aktiviteter att föreslås för att locka fler sökande till skolledaryrket. Intresset för de utbildningar förvaltningen genomför för de lärare som vill ta ledaruppdrag inom skolan är stort. Allt fler av dem som genomfört utbildningen återfinns idag som skolledare.

Under året har hittills tolv chefsrekryteringar genomförts, varav sju inom grundskolan, tre till gymnasiet och två enhetschefer inom central administration.

Deltid till heltid

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
Telefon 08-50833000
registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

Tillsvidareanställda som har en ofrivillig deltidsanställning ska, om möjligt, erbjudas arbete på heltid. Samtliga deltidsanställda har under våren 2012 tillfrågats om de önskar heltidsanställning. Av de som svarat önskar 32 procent (321 personer) heltidsanställning.

De största befattningarna är lärare, skolmåltidsbiträden och barnskötare/elevassistenter.

Förvaltningens chefer uppmanas att undersöka om de medarbetare som önskar heltid kan beredas detta inom den egna verksamheten. I andra hand kommer möjligheten att erbjudas heltid inom förvaltningen att undersökas.

Inom befattningar som exempelvis skolmåltidsbiträde kan verksamhetens förläggning och behov göra det svårt att erbjuda heltidsanställningar. För dessa anställda kan det bli aktuellt att se om det finns andra arbetsuppgifter.

Effekten av ovan nämnda översyn väntas inte ge omedelbara resultat varför målvärdet för 2012 föreslås bli 15 procent (48 personer) med målet att kunna öka det till 2013.

Utveckling av skolornas arbetsorganisation/arbetstid

Förvaltningen har intensifierat arbetet för att utveckla skolans arbetsorganisation. Syftet är att säkerställa att resurser används på ett systematiskt och effektivt sätt. Inom ramen för detta prövas bland annat Lean i några av stadens grundskolor. PRIO-projektet (Planering, resultat, initiativ, organisation) som genomförts under våren som en pilotstudie i samverkan med SKL går vidare genom att ytterligare två skolor genomför detta under hösten. Fokus ligger på att utveckla skolans interna processer och arbetssätt. Det handlar om att stärka det kollegiala samarbetet och utveckla processer som styr skolans resurser dit där de gör störst nytta. Projektet har som övergripande mål att höja kunskapsresultaten i den svenska skolan.

Projektet ”Insatser för utveckling av skolornas arbetsorganisation – för högre måluppfyllelse” har i en delrapport lämnat förslag på utbildnings- och stödaktiviteter för skolledare i avtalsfrågor. Kontinuerlig uppföljning och utvärdering i syfte att dra lärdomar av erhållna erfarenheter har även presenterats. Insatser utifrån rapporten kommer att starta under hösten.

Under våren har förvaltningens chefsdagar haft arbetsorganisationsfrågor i fokus. Skolor har presenterat framgångsrika lösningar och sina erfarenheter för kollegorna.

Ytterligare sex skolor har tecknat lokala kollektivavtal med annan arbetstidsförläggning. Totalt gäller nu elva lokala kollektivavtal.

Arbetsmiljö – hälsa – rehabilitering - samverkan

Det totala sjukfrånvaromålet för 2012 har i samband med tertialrapport 1 justerats till 4,1 procent, efter uppmaning från kommunstyrelsen.

Tertialrapport Nämnd

Sjukfrånvaron till och med augusti uppgår till 4,5 procent. Förvaltningen bedömer att årsmålet inte kommer att uppnås.

Förvaltningens insatser under 2012 fokuserar på att minska kostnader för korttidssjukfrånvaron (dag 2-14) samt minska antalet långtidssjukskrivna (>90 dagar) med 100 medarbetare. Sänkningen av både kort och lång sjukfrånvaro har stagnerat och sjunker inte i samma takt som tidigare. Det strategiska hälsoarbetet med fokus på förebyggande åtgärder bygger på att alla enheter fullföljer sitt uppdrag att minska sjukfrånvaron. Detta arbete är en förutsättning för att nå målen.

En del av arbetet med att minska den korta sjukfrånvaron bedrivs genom pilotprojektet med sjuk- och friskänmälan i samarbete med företaget MedHelp. För närvarande är 5 000 medarbetare anslutna till tjänsten. Effekterna av pilotprojektet utvärderas under året inför ställningstagande om samarbetet ska permanentas och utvidgas, eller avvecklas.

Förvaltningen hade vid årets början 300 medarbetare sjukskrivna >90 dagar. Dessa personer har identifierats och berörda chefer har erbjudits stöd i rehabiliteringsarbetet, bland annat genom ett samarbete med Arbetslivsresurs där insatsen finansieras med centrala medel. Hittills har endast 24 medarbetare anmälts. För att nå det uppsatta målet om sänkt sjukfrånvaro måste chefer vara mer aktiva i arbetet med dessa medarbetare.

Under 2012 har samarbetet med Försäkringskassan utvidgats och förstärkts. En gemensam utbildningsinsats för förvaltningens chefer arbetas fram gällande överenskommelsen om samarbete i sjukförsäkringsärenden mellan Stockholms stad och Försäkringskassan, som gäller från och med december 2011.

Skolor som anmält intresse för att arbeta med att främja hälsa och sänka den korta sjukfrånvaron har erbjudits utbildningar för medarbetare i bland annat stresshantering (ACT), hälsa samt även friskvårdsinsatser för medarbetare. Hälso-cirklar har startats på dessa skolor.

Frågan om arbetsgivarens arbetsmiljöansvar, fördelning av arbetsmiljöuppgifter och tillsynsansvaret har i projektform utretts inom samverkanssystemet och formulerats i ett vägledande dokument som samtliga skolor tagit del av och implementerat på skolan.

Förberedelser och åtgärder för att kvalitetssäkra underlagen inför höstens medarbetarenkät har genomförts. Arbetet med skolornas åtgärdsprogram med anledning av förra medarbetarenkätens resultat har avslutats och redovisats till grundskole- respektive gymnasieledningen.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Utbildningsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls. Nämnden redovisar i prognosen ett underskott om 79,7 mnkr efter prestationsförändringar och budgetjusteringar. Efter resultatdispositioner redovisas ett utfall i enlighet med budget.

Ökade kostnader för verksamhetsstöd medför att förvaltningen föreslås få i uppdrag att genomföra en översyn av systemet för verksamhetsstöd inom grundskola och gymnasieskola och ett prognostiserat underskott om ca 100 mnkr och minimera effekten vid justering av den socioekonomiska ersättningen, föreslår förvaltningen att verksamhetsstödet ersättningsnivåer minskar med 25 procent, för sista kvartalet 2012. Den minskning av det socioekonomiska anslaget som ska fördelas på samtliga huvudmän blir 55 mnkr.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

 Uppfylls helt

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)			100 %	100 %	Tertial 2 2012
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100,6 %		100 %	100 %	Tertial 2 2012
 Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)				+/- 1 %	2012
 Uppfylls helt					

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

NÄMNDMÅL:**3.1.1 Utbildningsnämnden ökar kostnadsmedvetenheten och prognossäkerheten**

 Uppfylls helt

Uppföljning av driftbudget**Prognos över årsutfall**

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Årsprognos	Avvikelse
Summa kostnader	14 651,2	15 164,5	-513,3
Drift och underhåll	14 597,8	15 113,0	-515,2
Kapitalkostnader	53,4	51,5	1,9
Summa intäkter	-1 714,7	-1 793,2	78,5
Nettoutfall	12 936,5	13 371,3	-434,8
Beräknade prestationsökningar*			334,6
Begärda budgetjusteringar			20,5
Summa justerat nettoutfall			-79,7
Ingående resultatfond från 2011			179,8
Resultatöverföring till 2013			-100,2
Nettoutfall efter resultatfond			0,0

Utbildningsnämnden redovisar ett underskott om 79,7 mnkr efter prestationsförändringar och budgetjusteringar. Efter resultatdispositioner redovisas ett utfall i enlighet med budget.

Fler inskrivna barn och elever i verksamheterna jämfört med budget innebär prestationsökningar motsvarande totalt 334,6 mnkr netto. Förändringarna redovisas under respektive verksamhetsområde.

Budgetförutsättningarna för 2012 har utgått från att årets löneavtal sluts på en nivå som träffats för övriga arbetsmarknaden. För det fall att 2012 års läraravtal sluts på en nivå som överstiger märket, 2,6 procent, kommer det att få konsekvenser för förvaltningens ekonomi.

Budgetjustering begärs med 13,5 mnkr.

Nämnden har påbörjat en upphandling av stadens verksamhetssystem för pedagogisk verksamhet, Skolplattform Stockholm. Den omfattar allt från förskola till vuxenutbildning och sfi. Upphandlingen omfattar alla stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Nämnden ansöker om budgetjustering med 7 mnkr av kommunfullmäktiges reserverade medel för verksamhetsutveckling med it i eget kapital, till delfinansiering avseende upphandlingsarbetet med Skolplattform Stockholm.

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
Telefon 08-50833000
registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

Prognosen för kapitalkostnader uppgår till 51,5 mnkr.

Prognoser över antal barn och elever återfinns i bilaga 1. Obligatoriska bilagor återfinns som bilaga 2. Resultatenheter redovisas i bilaga 2 och anslagsenheter i bilaga 3. Bilaga 4 innehåller bokslutsinformation och bilaga 5 operationell leasing

Prognos per verksamhetsområde, inklusive kapitalkostnader

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Prestationer	Om-slutning	Budget-justeringar	Justerad budget	Prognos	Avvikelse
Förskola	1 784,2	115,5	0,0	3,5	1 903,3	1 856,0	47,3
Grundskola inkl Fritidshem	8 073,9	262,0	0,0	15,6	8 351,5	8 318,9	32,6
Grundskola	290,1	-25,0	0,0	0,0	265,2	353,4	-88,3
Gymnasieskola	2 353,4	-37,6	0,0	1,4	2 317,2	2 371,6	-54,4
Gymnasiesärskola	148,9	19,7	0,0	0,0	168,6	171,4	-2,8
Utbildning för vuxna	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,1	0,5
Nämnd och övergrip.	285,7	0,0	0,0	0,0	285,7	300,1	-14,5
Netto	12 936,5	334,6	0,0	20,5	13 291,6	13 371,3	-79,7
Resultatfond från 2011							179,8
Resultatfond till 2013							-100,2
							0,0

Förskola

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Prognos	Avvik. förefonder	Avvik. efter-fonder
Förskola	1 903,3	1 856,0	47,3	47,3

Analys av utfallet

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 47,3 mnkr, vilket främst förklaras av ett överskott hänförligt till fristående förskolas socioekonomiska anslag. Nämnden använder detta överskott för att täcka underskott inom andra verksamheter där kostnaden överstiger tilldelningen från kommunfullmäktige. Främst gäller det kostnader för fristående gymnasieskola, fristående gymnasiesärskola samt skolskjutsar till fristående sarskolor och fristående specialskolor.

Prestationsförändringar

Från och med 2012 sker prestationsavläsningen för förskola månadsvis. Nämnden kommer att få ersättning och intäktskrav baserat på antalet inskrivna barn per månad. Justering av nämndens budget kommer att ske i samband med tertialrapport 2 och verksamhetsberättelse.

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

Det genomsnittliga barnantalet i fristående förskolor förväntas öka med 800 barn jämfört med kommunfullmäktiges budget, vilket motsvarar 120,3 mnkr i ökade schabloner. Barnomsorgsgarantin ger ytterligare 3,0 mnkr. Stockholmsbarn i andra kommuner hanteras från och med den 1 april 2012 av stadsdelsnämnderna vilket innebär 7,8 mnkr i minskade schabloner.

Budgetjustering

Utbildningsnämnden ansvarar för utbetalning av bidrag till fristående förskolor med hög hyra. En budgetjustering motsvarande 3,5 mnkr begärs för denna hyreskompensation, se bilaga 2.

Omslutningsförändring

Totalt ansöker nämnden om 75 mnkr i stimulansbidrag för utbyggnad av fristående utförarens förskolelokaler, varav 45,0 mnkr redovisades som en omslutningsförändring i tertialrapport 1. Förskoleverksamheten redovisar omslutningsförändringar motsvarande 30,0 mnkr avseende ökade kostnader och intäkter för stimulansbidraget.

Grundskola, fritidshem och grundsärskola

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Prognos	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Grundskola inkl Fritidshem	8 351,5	8 318,9	32,6	76,5
Grundsärskola	265,2	353,4	-88,3	-88,3
Totalt	8 616,7	8 672,3	-55,7	-11,8

Analys av utfallet

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshem och grundsärskola redovisar ett underskott om 55,7 mnkr före och ett underskott om 11,8 mnkr efter resultatdispositioner.

Verksamhetsstöd

I budget är 243 mnkr avsatta till verksamhetsstöd för elever i behov av särskilt stöd. Kostnaden beräknas uppgå till 340 mnkr. De ökade kostnaderna för verksamhetsstöd 2012 beror nästan uteslutande på ökade volymer, dvs. att kommunala och fristående skolor har beviljats bidrag för allt fler elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd. Det genomsnittliga antalet elever som genererar stöd till kommunala och fristående skolor beräknas öka med ca 35 procent mellan 2011 och 2012. Den genomsnittliga ersättningen per elev har däremot varit i det närmaste oförändrad.

För att minska det prognostiserade underskottet, om ca 100 mnkr, och minimera effekten vid justering av den socioekonomiska ersättningen, föreslår förvaltningen att verksamhetsstödet ersättningsnivåer minskar med 25 procent, för sista kvartalet 2012. Det ger en kostnadsminskning med ca

Tertialrapport Nämnd

20 mnkr. Ett överskott om 25 mnkr från förvaltningens reserv tillförs dessutom verksamhetsstödet. Den minskning av det socioekonomiska anslaget som ska fördelas på samtliga huvudmän blir således 55 mnkr.

Förvaltningen återkommer i månadsrapporten för september angående effekterna för egenregiskolorna av beslutet om justering av verksamhetsstöd.

Förvaltningen föreslås få i uppdrag att genomföra en översyn av systemet för verksamhetsstöd inom grundskola och gymnasieskola och redovisa översynen så snart som möjligt.

Egen regi

Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem redovisar ett underskott om 17,9 mnkr före och ett överskott om 26,1 mnkr efter resultatdispositioner. Jämfört med tertialrapport 1 är det en försämring med 16,3 mnkr före och 2,3 mnkr efter resultatdispositioner. Försämringen beror främst på att skolorna räknat med ett betydligt högre elevantal i tidigare prognoser, samt höga kostnader för elevplaceringar. Skolorna använder i stor utsträckning sina upparbetade resultatfonder, vilket innebär ytterligare minskning av fonderna med 55 mnkr. Grundskolestaben visar ett överskott och täcker skolornas ökade underskott enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning. Överskottet förklaras till sin största del av avdelningens balanskonto.

Ett överskott om 30 mnkr avseende lokaler överförs till de kommunala grundskolorna. Medlen fördelas utifrån den socioekonomiska nyckeln. Överskottet hänförs till minskad avveckling, med påföljande lägre kostnader för restvärde samt minskade kostnader avseende projektering för nyetablering och lokalanpassningar i redan befintliga lokaler.

Engelbrektskolan redovisar ett mindre underskott än i tidigare prognos. Minskningen beror på att fler elever valt att stanna kvar. Underskottet hänförs till minskat elevantal till följd av evakuering samt ökade kostnader då verksamheten är flyttad till två skolor.

Hässelby Villastads skola har tappat ytterligare elever till Engelska skolan. Trots arbete med att se över organisationen har skolans underskott ökat ytterligare. Jämfört med höstterminen 2011 har elevantalet minskat med ytterligare 30 elever. Sammantaget är elevminskningen 154 elever jämfört med läsåret 2010/2011.

Under våren har en genomlysning av Alviksskolans kostnads- och intäktsutveckling, avseende år 2008-2011, gjorts. Sedan införandet av verksamhetsstödet 2010 har ersättningen till skolans hörselklasser minskat och skolan har de två senaste åren redovisat underskott. Syftet med genomlysningen har varit att hitta en modell för ersättning till hörselklasserna inom ramen för egen regi. I tertialrapport 1 beräknades

elevantalet bli högre än vad som redovisas i tertialrapport 2 vilket innebär att underskottet ökat.

Höstterminen 2012 startade den internationella utbildningen på the International School of the Stockholm Region (ISSR) avseende grundskola. Skolan erbjuder Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP). Elevantalet beräknades vid skolstarten till 100 men ytterligare 30 elever har tillkommit. För kommande år beräknas ytterligare elevökningar. Skolan har ökade kostnader till följd av att internationella skolor, med en kommunal huvudman, måste följa två läroplaner. I nämndens verksamhetsplan för 2012 finns medel avsatta för kostnaderna. Under 2013 och framåt när elevantalet ökar förväntas skolan ha en ekonomi i balans.

Fristående skola/Annan kommun

Fristående grundskola och fritidshem redovisar ett underskott om 8,5 mnkr. Underskottet beror huvudsakligen på ökade kostnader för skolskjuts till fristående specialskolor. Ersättning för Stockholms elever i andra kommuners skolor visar ett överskott om 2,4 mnkr. Utbetalning av ersättning till andra kommuner görs löpande mot faktura. Nämndens budget grundar sig på ett genomsnitt av antalet inskrivna barn vid vår- och höstavläsning. Då antalet stockholmselever i andra kommuner minskat, blir nämndens kostnad lägre än tilldelning från kommunfullmäktige.

Fristående grundsärskola och grundsärskola i andra kommuner redovisar ett underskott om 10,1 mnkr, varav 8,8 mnkr avser skolskjuts. Underskottet beror på att förvaltningen betalar den faktiska skolskjutskostnaden, vilken är högre än schablonen.

Prestationsförändringar

Grundskoleverksamhetens schablonbudget ökar med totalt 175,4 mnkr. Av ökningen avser 90,1 mnkr grundskola i egen regi och 85,3 mnkr stockholmselever i fristående grundskolor och i andra kommuner. Jämfört med kommunfullmäktiges budget ökar antalet elever med 1 500 i egen regi och 1 300 i fristående grundskolor. Stockholmselever i andra kommuners grundskolor minskar med 120, se bilaga 1.

Grundsärskolans schablonbudget minskar med 16,3 mnkr och tillägget för fritidshem minskar med 12,0 mnkr. Antalet elever i grundsärskolan minskar med 75 varav merparten inom egen regi och barn i fritidshem minskar med 19, merparten avser barn i egen regi, se bilaga 1.

Fritidshemmen har 2 400 fler inskrivna barn jämfört med kommunfullmäktiges budget vilket innebär en schablonökning om 99,2 mnkr. Av dessa återfinns 1 650 barn i egen regi och 750 i enskilt drivna fritidshem och i fritidshem i andra kommuner, se bilaga 1. Föräldraintäkterna för fritidshemmen ökar med 9,4 mnkr.

Budgetjustering

Budgetjustering motsvarande 10 mnkr begärs avseende en fortsatt satsning på att erbjuda läsplattor i undervisning, se särskilt ärende till utbildningsnämnden den 27 september.

Omslutningsförändringar

Grundskolan redovisar omslutningsförändringar motsvarande 12,7 mnkr avseende ökade intäkter för statsbidrag.

Gymnasieskola

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Prognos	Avvik. före fonder	Avvik. efter fonder
Gymnasieskola	2 317,2	2 371,6	-54,4	-34,3

Analys av utfallet

Verksamheten redovisar ett underskott om 54,4 mnkr före och ett underskott om 34,3 mnkr efter resultatdispositioner. Underskottet återfinns både för gymnasieskolorna i egen regi och i fristående regi.

Verksamhetsstöd

Se under avsnittet Grundskola, fritidshem och grundsärskola ovan.

Egen regi

Gymnasieskolorna i egen regi redovisar ett underskott om 40,6 mnkr. Skolorna anger som orsak till underskott främst elevminskning och svårighet att anpassa organisationen efter minskat och förändrat elevunderlag. Flera skolor planerar att använda fonderna för att parera osäkerheten över framförallt elevantalet och osäkerhet kring när i tiden genomförda/föreslagna neddragningar kan få full ekonomisk effekt. Ansökningarna till yrkesprogrammen har minskat även inför läsåret 2012/2013 vilket påverkar skolornas organisation och därmed också deras ekonomi. Skolorna arbetar aktivt med att se över sin tjänstefördelning och strama åt sin inre organisation.

De gymnasieskolor som redovisar underskott har tagit fram åtgärdsplaner innehållande analys och åtgärdsprogram för att anpassa organisation till det förändrade elevunderlaget. Regelbundna möten genomförs med gymnasiedirektör, ekonomichef, controller och skola. Som ytterligare led i översynen av gymnasieskolornas ekonomi ser förvaltningen över antalet gymnasieskolor, på grund av överkapacitet.

Höglandsskolans gymnasiedel är avvecklad. Den sista årskursen lämnade skolan vårterminen 2012. Scengymnasiet i Stockholm har samlokaliseras

med S:t Eriks gymnasium och ingår sedan den 1 juli i gymnasieområde nr. 2.

Inför höstterminen har Vård- och omsorgscollage etablerats i provisoriska och redan befintliga undervisningslokaler. En eventuell långsiktig etablering i lokalerna kommer att utredas av förvaltningen under hösten 2012.

Fristående skola/Annan kommun

Fristående gymnasieskola redovisar ett underskott om 30,0 mnkr. Av underskottet beror 25,3 mnkr på att snittkostnaden per program är högre än tilldelningen från kommunfullmäktige. Prismixen för fristående skolor har förändrats i samband med införandet av Gy 2011 samt KSL:s länsgemensamma prislista vilket har inneburit kostnadskonsekvenser. Detta har medfört ett behov av översyn av priserna inom gymnasieskolan vilken har påbörjats.

Resterande underskott beror på ökade kostnader för verksamhetsstöd. Fler ansökningar om verksamhetsstöd har kommit in och de avtal som tidigare fanns med fristående skolor med specialinriktning har löpt ut och till stor del ersatts med verksamhetsstöd. Kommunala gymnasieskolor i andra kommuner visar ingen avvikelse.

Ett vikande elevantal i kombination med en förändrad prismix, minskade interkommunala intäkter samt icke budgeterade kostnader för utveckling av skolornas webbsidor gör att gymnasiestaben prognostiserar ett underskott om 4,2 mnkr. Den av Kommunförbundet Stockholms Län införda elevdatabasen, som driftsattes under maj månad, har inneburit behov av nya rutiner kring hanteringen av de interkommunala eleverna. Stor osäkerhet råder därför avseende beräkningen av de interkommunala intäkterna.

Prestationsförändringar

Gymnasieskolan redovisar prestationsminskningar motsvarande 37,6 mnkr. För egenregiverksamheten uppgår minskningen till 23,9 mnkr, för fristående verksamhet till 18,2 mnkr. För stockholms elever i andra kommuner redovisas en ökning om 4,5 mnkr. Antalet elever i egenregiskolor minskar med 350 elever, antalet elever i fristående skolor minskar med 150 elever och antalet stockholms elever i andra kommuner ökar med 50, se bilaga 1.

Omslutningsförändringar

Gymnasieverksamheten redovisar minskade omslutningsförändringar om 0,9 mnkr. Omslutningsförändringarna avser ökade intäkter för statsbidrag om 1,0 mnkr och minskade intäkter för interkommunala elever om 3,3 mnkr samt ökade intäkter på gymnasieskolorna om 1,4 mnkr.

Gymnasiesärskola

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Prognos	Avvik. före-fonder	Avvik. efter-fonder
Gymnasiesärskola	168,6€	171,4€	-2,8€	-2,8€

Analys av utfallet

Gymnasiesärskolan redovisar ett sammanlagt underskott om 2,8 mnkr.

Egen regi

Gymnasiesärskolan redovisar ett överskott om 5,8 mnkr, vilket främst beror på att skolorna redovisar ett bättre resultat och att flyttkostnaderna blir lägre på grund av att flytten av Lindeparken senarelagts.

Fristående skola/Annan kommun

Fristående gymnasiesärskola redovisar ett underskott om 5,5 mnkr och stockholmselever i andra kommuner ett underskott om 3,1 mnkr. Underskottet beror på att tilldelning för undervisning är högre än schablonfördelning från kommunfullmäktige samt att tilldelning för skolskjutsar sker utan att schablonfördelning sker från kommunfullmäktige.

Prestationsförändringar

Gymnasiesärskolan redovisar ökade prestationer motsvarande 19,7 mnkr.

För verksamhet i egen regi uppgår ökningen till 9,5 mnkr, inklusive tillägget för behovsgrupp 5. Antalet stockholmselever i egen regi ökar med knappt tio elever jämfört med kommunfullmäktiges budget, se bilaga 1. För fristående verksamhet och för stockholmselever i andra kommuner ökar schablonbudgeten med 10,2 mnkr.

Antalet elever i fristående gymnasiesärskola ökar med 15 jämfört med kommunfullmäktiges budget medan antalet stockholmselever i andra kommuners gymnasiesärskola är oförändrat.

Omslutningsförändringar

Gymnasiesärskolan redovisar omslutningsförändringar om 1,6 mnkr avseende ökade intäkter för interkommunala elever samt intäkter från stadsdelarna för korttidstillsyn.

Nämnd och övergripande

Driftverksamhet, Netto, mnkr	Budget	Prognos	Avvik. före-fonder	Avvik. efter-fonder
Nämnd och övergrip.	285,7€	300,1€	-14,4€	1,2€

Analys av utfallet

Nämnd- och övergripande verksamhet redovisar ett underskott om 14,4 mnkr före fonder och ett överskott om 1,2 mnkr efter fonder. Underskottet

orsakas i huvudsak av ökade kostnader för it-konsulter avseende skolornas webbsidor och Skolplattform Stockholm.

Förvaltningens operationella leasingkostnader redovisas i bilaga 5.

Omslutningsförändringar

Nämnd- och övergripande verksamhet redovisar inga omslutningsförändringar.

Resultatenheter

Ingående fond-2012 mnkr	
Grundskolor	
Ingående fondresultatenheter 2012	140,6
Ingående fondresultatenheter avvecklade i bokslut 2011	-11,1
Totalt ingående fond grundskolor	129,5
Gymnasieskolor	
Ingående fondresultatenheter 2012	32,0
Ingående fondresultatenheter avvecklade i bokslut 2011	-2,3
Totalt ingående fond gymnasieskolor	29,7
Ovriga	
Ingående fond uppdragsavdelningen	20,5
Totalt ingående fond	179,8
Utgående fond-2012 mnkr	
Grundskolor	
Resultatenheter med överskott (68)	123,1
Resultatenheter med underskott (29)	-37,5
Resultatenheter med fond +/- (7)	0,0
Totalt utgående fond grundskolor	85,6
Gymnasieskolor	
Resultatenheter med överskott (6)	21,8
Resultatenheter med underskott (4)	-12,1
Resultatenheter med fond +/- (1)	0,0
Totalt utgående fond gymnasieskolor	9,7
Ovriga	
Utgående fond uppdragsavdelningen	4,9
Totalt utgående fond	100,2

Grundskolor

Grundskoleavdelningens 104 resultatenheter har en positiv ingående fond som uppgår till 140,6 mnkr, medan de avvecklade resultatenheterna har en negativ ingående fond om 11,1 mnkr som ska täckas i 2012 års bokslut.

I prognosen redovisar resultatenheterna ett nettounderskott om 63 mnkr före och

8 mnkr efter resultatdispositioner. Ett överskott om totalt 85,6 mnkr förs över till 2013. Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning begränsas enheternas resultatöverföring till fem procent av enhetens bruttobudget. Det innebär att ett underskott om 8 mnkr inte förs över till 2013, utan istället

påverkar årets resultat negativt. Enligt stadens regler ska en enhet avvecklas som resultatenheter om den har redovisat ett underskott två år i rad. I prognosen beräknas 11 grundskolor att bli anslagsenheter år 2013.

Gymnasieskolor

Resultatenheterna redovisar ett underskott om 26,3 mnkr före och 3,9 mnkr efter resultatdispositioner. Resultatenheterna hade med sig en ingående fond om 32,0 mnkr i överskott och redovisar en utgående fond om 9,6 mnkr i överskott.

Av gymnasieskolans 17 enheter är 11 resultatenheter. Av dessa visar nio enheter underskott, en visar ett nollresultat och en visar överskott på årets resultat. Av de enheter som visar underskott använder sex enheter sina fonder, dels för speciella satsningar under året och dels för att parera underskott kopplade till elevutvecklingen och behov av personalförändringar. Av resultatenheterna redovisar sex enheter ett överskott om 21,7 mnkr och fyra enheter ett underskott om 12,1 mnkr i resultatöverföring till år 2013. Östra Real, Stockholms RH-gymnasium och Ross Tensta gymnasium prognostiserar underskott överstigande fem procent av bruttobudgeten varför 3,9 mnkr av deras underskott belastar gymnasiestaben. Stockholms Hotell- och Restaurangskola avvecklades som resultatenheter 2012. Deras underskott om 2,3 mnkr belastar gymnasiestaben. Östra Real, Ross Tensta gymnasium och Spånga gymnasium har visat negativa resultat efter fonder två år i rad. Förbättras inte resultatet 2012 kommer skolorna att föreslås bli anslagsenheter 2013.

Uppdragsavdelningen – för stöd kring lärande och elevhälsa

Avdelningen för med sig ett överskott om 20,5 mnkr i ingående resultatfond från 2011. För innevarande år prognostiseras ett underskott om 15,6 mnkr, vilket innebär att utgående fond uppgår till 4,9 mnkr. Det prognostiserade underskottet beror huvudsakligen på att tidigare överenskomna informations- och utbildningsinsatser inom it-området genomförs under året.

Anslagsenheter

Grundskolor

Av de 16 anslagsenheterna inom grundskolan redovisar sex enheter ett nollresultat eller överskott om 0,9 mnkr, medan 10 enheter redovisar underskott om 29,3 mnkr.

Strategi för hur en skola ska kunna komma tillrätta med sitt underskott arbetas fram i samråd med grundskolechef och rektor för aktuell enhet. Målet är att samtliga skolor ska ha en ekonomi i balans och de allra flesta skolor uppfyller det målet. I årets verksamhetsplan blev ytterligare åtta skolor inrättade som resultatenheter, medan fyra skolor avvecklades som resultatenheter.

Gymnasieskolor

Gymnasieskolans sex anslagsenheter redovisar ett sammanlagt underskott om 14,3 mnkr. Fyra enheter visar underskott och två enheter visar nollresultat. Farsta gymnasium och Enskede Gårds gymnasium/Stockholms Hotell- och Restaurangskola visar de största underskotten om 7,8 mnkr respektive 3,7 mnkr. En översyn av skolornas verksamhet pågår.

Investeringar

Investeringsverksamhet, mnkr	Budget	Årsprognos	Avvikelsen
Investeringsutgifter	90,0	69,8	20,2

Förvaltningens investeringsbudget uppgår till 90,0 mnkr. Hittills har 36,8 mnkr fördelats till grundskolorna och 8,6 mnkr till gymnasieskolorna. Därutöver har ett investeringsutrymme om 28,7 mnkr i form av nyetableringsbidrag tilldelats grundskolor för att stimulera till egna kapacitetshöjande åtgärder. Arbetet med att fördela resterande medel om 15,9 mnkr fortgår. Satsningar kommer att göras på digitala verktyg, miljö, tillgänglighet och på andra kapacitetshöjande åtgärder inom nuvarande lokalbestånd.

De totala investeringsutgifterna för år 2012 beräknas uppgå till 69,8 mnkr.

Kapitalkostnaderna uppgår till 51,5 mnkr, vilket är 1,9 mnkr lägre än budget.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Betydande projekt som inte är investeringar

Omslutningsförändringar

Omslutningsförändringar motsvarande 43,4 mnkr redovisas under respektive verksamhetsområde och i bilaga 2.

Budgetjusteringar

Nämnden begär budgetjustering med totalt 20,5 mnkr som redovisas under respektive verksamhetsområde och i bilaga 2.

Medel för lokaländamål

Utbildningsnämnden ansvarar för utbetalning av bidrag till fristående förskolor med hög hyra. En budgetjustering motsvarande 3,5 mnkr begärs för denna hyreskompensation, se bilaga 2.

Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 75 mnkr i stimulansbidrag för fristående utförarens utbyggnad av förskolelokaler, se bilaga 2.

Analys av balansräkning

Balansräkning, mnkr	UB 201 208	UB 201 108	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	152,6	133,2	19,4
Maskiner och inventarier	152,6	133,2	19,4
Omsättningsgångar	1 152,3	1 116,1	36,2
Kundfordringar	8,9	14,0	-5,1
Diverse kortfristiga fordringar	638,5	637,1	1,4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	503,9	464,2	39,7
Kassa och bank	0,9	0,8	0,1
Summa	1 304,9	1 249,3	55,6
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	-919,5	-899,6	-19,9
Kortfristiga skulder	-385,4	-349,7	-35,7
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-18,5	-2,1	-16,4
Leverantörsskulder	-170,3	-221,6	51,3
Övriga kortfristiga skulder	-16,7	-18,8	2,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-179,9	-107,2	-72,7
Summa	-1 304,9	-1 249,3	-55,6

I samband med tertialrapport 2 2012 ska även ett bokslut upprättas per den 31 augusti. Tertialbokslutet är en av grundstenarna för prognosarbetet. I samband med tertialrapporten lämnas resultat- och balansräkning.

Förvaltningen har periodiserat hyror, statsbidrag, löneökningar, övriga kostnader och intäkter. Förvaltningen har, liksom tidigare år, valt att periodisera kostnader och intäkter på 50 tkr eller högre. Periodiseringar i samband med tertialbokslut sköts av ekonomienheten centralt och skolorna/enheterna lämnar inte in egna beräkningsunderlag. Bokslutsinformation finns i bilaga 4.

Balansräkningen för tertial 2 ska enligt anvisningarna jämföras med balansräkningen för tertialrapport 2 2011.

Tillgångar

Anläggningvärdet har ökat från 133,2 mnkr till 152,6 mnkr. Avskrivningar har ökat med 45,9 mnkr medan anläggningvärdet ökat med 65,3 mnkr.

Kundfordringarna har minskat från 14 mnkr till 8,9 mnkr, detta beror på en eftersläpning i faktureringen av interkommunala ersättningar. Diverse kortfristiga fordringar är oförändrad jämfört med föregående år, ca 638 mnkr.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 39,7 mnkr. Det beror främst på ökning av förutbetalda kostnader. De upplupna intäkterna

Tertialrapport Nämnd

Box 22049, 104 22 Stockholm, besöksadress Hantverkargatan 2F
 Telefon 08-50833000
 registrator.utbildning@stockholm.se

www.stockholm.se

har ökat med 23 mnkr vilket främst beror på ett ännu inte utbetalt stimulansbidrag avseende förskolan från stadsledningskontoret. Förvaltningen administrerar förskottskassor och tillfälliga förskott som har ökat från 0,8 mnkr till 0,9 mnkr.

Skulder och eget kapital

Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder har ökat med 16,4 mnkr. Orsaken är sent inkomna interkommunala ersättningar som ska fördelas till stadsdelsnämnderna.

Leverantörsskulder har minskat till 170,3 mnkr, vilket är 51,5 mnkr lägre än föregående år. Utbetalning av ersättning till enskilda anordnare är de beloppsmässigt största leverantörsskuldena. Övriga kortfristiga skulder har sjunkit med 2,1 mnkr, vilket beror på lägre statsbidrag än tidigare.

Upplupna kostnader har ökat från 107,2 mnkr till 179,9 mnkr. Orsaken är att periodisering av löneökningar har ökat med 80 mnkr genom att avtalet gäller från och med den 1 april men någon löneöversyn inte ännu har fastställts.

Övrigt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

 Uppfylls helt

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)			2,8 %	minska	2012
 Uppfylls delvis					

Kommentar:

Förvaltningen bedömer att administrationens andel av de totala kostnaderna kommer att överstiga årsmålet och istället uppgå till 2,9 %.

 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	5 st	15 st	tas fram av nämnden	2012
--	------	-------	---------------------	------

Kommentar:

Fem kommunala och två fristående skolor/enheter deltar i årets kvalitetsutmärkelse.

NÄMNDMÅL:**3.2.1 Utbildningsnämnden ökar resurserna till kärnverksamheterna genom en effektivare administrations- och lokalhantering**

Uppfylls helt

Justering av förvaltningsorganisationen

Organisationsjusteringen 2011 hade fem syften, att renodla tillhandahållar- och egenregifunktioner, förstärka förvaltningsledningen, förstärka ledningen av egenregin, underlätta samverkan mellan kärn- och stödverksamheter samt förstärka ledning och administration på skolorna. Mot bakgrund av den analys ledningsgruppen gjort avses följande justeringar genomföras, för att ytterligare tydliggöra syftena.

Renodla tillhandahållar- och egenregifunktioner

FoU-enheten flyttas från tillhandahållaravdelningen till personalavdelningen. Kompetensförsörjning, kompetens- och utvecklingsfrågor för samtliga medarbetare, även lärare, läggs då på en och samma avdelning. Arbetet riktar sig i huvudsak till egenregiskolorna.

Funktioner för antagning, yttrande/beslut, vägledning, kommunala uppföljningsansvaret och handläggning av verksamhetsstödet till gymnasieskolorna flyttas från gymnasieavdelningen till tillhandahållaravdelningen för att säkerställa likvärdig information till elever/vårdnadshavare oavsett anordnare. Förslag att utöka med funktioner för information och vägledning som rör grundskolan kommer i verksamhetsplan 2013.

Förstärka förvaltningsledningen

Ledningsstabens huvuduppdrag blir att ansvara för det demokratiska uppdraget, samt underlätta arbetet för förvaltningschefen och för ledningsgruppen, vilket innefattar styrning och ledning av all verksamhet inom förvaltningen. Samordningsfunktionen för planerings- och uppföljningsdokumenten flyttas från tillhandahållaravdelningen till ledningsstaben. Biträdande utbildningsdirektören får ett särskilt ansvar för styrning och ledning av planerings- och uppföljningsprocesserna.

Förstärka ledningen av driftsavdelningarna

Ledningen för grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen har utökats, genom inrättandet av nya stabschefstjänster på vardera avdelningen. Stabscheferna ska stödja direktörerna i arbetet med styrning och ledning av respektive avdelning och ansvarar för avdelningens kontakter och samarbete med övriga avdelningar och med ledningsstaben. Gymnasiestaben bemannas med medarbetare som idag finns inom ledningsstaben och gymnasieenheten.

Utveckla samarbetet kärn- och stödverksamheter.

Relationen mellan kärn- och stödfunktioner förtydligas genom överenskommelser och strukturer för samarbetet. Formerna för lokalförsörjningsarbetet, mellan inblandade parter i hela förvaltningen respektive staden, behöver ytterligare struktureras så att arbetet hänger ihop oavsett skolform och anordnare. Grundskole- respektive gymnasie-staben ska inrätta en funktion som verksamhetsplanerare/beställare som svarar för kommunikationen med lokalenheten. En beskrivning av processerna i lokalarbetet med dessa utgångspunkter tas fram inför verksamhetsplan 2013.

Förstärka ledning och administration på skolorna

Skolornas administration ska svara mot verksamhetens behov och fungera effektivt i den nya administrativa miljön som växer fram i hela staden. Inom gymnasieskolans nya organisation ska behov av stöd för gymnasiechefer och rektorer kartläggas och nödvändiga justeringar genomföras.

Ledning och administration på grundskolorna ses över. En utredning, i form av en enkät till samtliga kommunala grundskolor, har genomförts för att utreda vilka arbetsuppgifter som utförs av skolledare och av annan administrativ personal inom grundskolan. Denna ska nu användas vidare för att se hur det administrativa arbetet kan utvecklas och effektiviseras för att rektor ska kunna fokusera på att leda det pedagogiska arbetet. Riktlinjer för detta kommer att tas fram under året. Förslag på förbättringar tas upp i verksamhetsplan 2013.

Projektet Skolbyggnation för ett växande Stockholm

Inriktningsförslag avseende ny-, om- och tillbyggnadsåtgärder vid Rödbergsskolan och Herrängens skola har förelagts nämnden i samband med lokalförsörjningsplanen för år 2013-2015. Redovisning av uppdrag från verksamhetsplanen för 2012 om att ”pröva om kostnaden för grundskoletablering vid före detta Sveaplans gymnasium kan komma ner till en rimlig nivå samt alternativt pröva om en markanvisning för en helt ny skola är ett bättre alternativ för staden” har godkänts av utbildningsnämnden och översänds till kommunstyrelsens ekonomiutskott. Ytterligare förslag till inriktningsbeslut föreläggs nämnden under hösten 2012.

Hösten 2012 utökas lokalbeståndet med tillfälliga lokaler vid Lugnets skola, Karlbergsskolan, Rödbergsskolan och Vasa Real. Permanenta lokaler tas i anspråk vid Solhemsängens skola och Kullskolan/Kristinebergsskolan.

Lokaleffektivisering gymnasieskolan

I lokalförsörjningsplanen för 2013-2015 redovisas att förvaltningen kommer att samordna yrkesutbildningar med bibehållet utbud. För närvarande utreds bland annat flytt av verksamhet från Enskede Gårds gymnasiums bageriutbildning till Stockholms Hotell- och Restaurangskola. Scengymnasiet flyttar under höstterminen 2012 över sin verksamhet till S:t Eriks gymnasium. Vård- och omsorgsprogrammet på Kungsholmens gymnasium har utökats och ombildats till ett Vård- och omsorgscollege.

Tertialrapport Nämnd

Verksamheten har lämnat lokalerna på Sofiahemmets högskola och flyttade höstterminen 2012 in i nya lokaler i Konradsberg. Lindeparkens gymnasiesärskola flyttar under läsåret 2012/2013 från sina nuvarande lokaler till före detta Skärholmens gymnasiums lokaler i Skärholmen.

För att möjliggöra framtida lokaleffektiviseringar har bland annat följande åtgärder vidtagits: Från Enskede gårds gymnasium flyttade hantverksprogrammets frisörinriktning till S:t Eriks gymnasium och VVS- och fastighetsprogrammet till Kista gymnasium.

Hotell- och turismprogrammet flyttar från Frans Schartaus gymnasium till Stockholms Hotell- och Restaurangskola och språkintruktionsutbildningarna på Frans Schartau flyttar till Globala gymnasiet. Detta möjliggjorde starten av The international school of the Stockholm region (ISSR) som innefattar IB, MYP och PYP – det vill säga IB och dess motsvarighet på grundskolan.

Långsiktig plan för upprustning av skolköken

Förvaltningens inventering och prioritering av skolkök fortsätter under 2012. Inom ramen för Skolbyggnation för ett växande Stockholm har inriktningsbeslut fattats om upprustning av kök i samband med skolbyggnad. Därutöver kommer ytterligare inriktningsärenden att föreläggas nämnden under hösten 2012. Aktuella skolkök redovisas i lokalförsörjningsplanen för 2013-2015.

Kontaktcenter

Förvaltningens arbete pågår för att överföra besvarandet av frågor från medborgare till stadens kontaktcenter, KC. Noggranna förberedelser genomförs för att säkra kvaliteten i genomförandeprocessen. Identifiering av vilka frågor som kan och bör besvaras på mer detaljerad nivå görs i samverkan med KC. Utbildning av KC:s personal genomförs. Avtalsprocessen pågår. Frågor som gäller grundskola i egen regi överförs, enligt planen, till KC från den 1 oktober 2012 och därefter följer övriga verksamhetsområden successivt. Hela processen beräknas vara slutförd under våren 2013.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
☐ Genomsnittlig hyra pedagogiska lokaler per kvadratmeter			950 kr/kvm	2012
☒ Uppfylls helt				

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Genomsnittlig hyreskostnad			15 400 kr/elev	2012
◇ pedagogiska lokaler per elev/studerande				
● Uppfylls helt				
<hr/>				
Genomsnittlig yta per elev/studerande, kvm			16 kvm	2012
◇				
● Uppfylls helt				

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål redovisas i samband med text om tillsynsinspektion, under avsnitt 2.1.

Övrigt

Bilagor

- Bilaga 1 Antal barn och elever T2 2012
- Bilaga 2 Obligatoriska bilagor UtbN T2 2012
- Bilaga 3 Anslagsenheter T2 2012
- Bilaga 4 Bokslutsbilagor UtbN T2 2012
- Bilaga 5 Operationell leasing T2 2012
- Bilaga 6 Nyckeltal ped verksamhet T2 2012